

USTAWA

z dnia 16 lutego 2007 r.

o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne**Art. 1.** Ustawa określa zasady:

- 1) tworzenia, utrzymywania i finansowania zapasów ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego;
- 2) przeprowadzania kontroli u przedsiębiorców objętych obowiązkiem tworzenia i utrzymywania zapa-

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- 1) dyrektywy 73/238/EWG z dnia 24 lipca 1973 r. w sprawie łagodzenia skutków trudności w dostawach surowej ropy naftowej i produktów ropopochodnych (Dz. Urz. UE L 228 z 16.08.1973, str. 1—2; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 12, t. 1, str. 36),
- 2) dyrektywy 2006/67/WE z dnia 24 lipca 2006 r. nakładającej na państwa członkowskie obowiązek utrzymywania minimalnych zapasów ropy naftowej lub produktów ropopochodnych (Dz. Urz. UE L 217 z 08.08.2006, str. 8—15),
- 3) dyrektywy 2003/55/WE z dnia 26 czerwca 2003 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylającej dyrektywę 98/30/WE (Dz. Urz. UE L 176 z 15.07.2003, str. 57—78; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 12, t. 2, str. 230),
- 4) dyrektywy 2004/67/WE z dnia 26 kwietnia 2004 r. dotyczącej środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego (Dz. Urz. UE L 127 z 29.04.2004, str. 92—96; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 12, t. 3, str. 19).

Niniejszą ustawą zmienia się: ustawę z dnia 30 maja 1996 r. o rezerwach państwowych oraz zapasach obowiązkowych paliw, ustawę z dnia 10 kwietnia 1997 r. — Prawo energetyczne oraz ustawę z dnia 20 czerwca 1997 r. — Prawo o ruchu drogowym.

sów, o których mowa w pkt 1, a także u przedsiębiorców świadczących usługi magazynowania oraz którym zlecono tworzenie i utrzymywanie zapasów;

- 3) postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa oraz wypełniania zobowiązań międzynarodowych dotyczących zaopatrzenia rynku w ropę naftową, produkty naftowe i gaz ziemny, w tym:
- a) dysponowania zapasami, o których mowa w pkt 1,
 - b) warunki zaopatrzenia w ropę naftową, produkty naftowe i gaz ziemny,
 - c) zakres wprowadzanych ograniczeń w dostarczaniu, poborze i zużyciu produktów naftowych i gazu ziemnego.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) bezpieczeństwo paliwowe państwa — stan umożliwiający bieżące pokrycie zapotrzebowania odbiorców na ropę naftową, produkty naftowe i gaz ziemny, w określonej wielkości i czasie, w stopniu umożliwiającym prawidłowe funkcjonowanie gospodarki;
- 2) produkty naftowe — produkty otrzymywane z ropy naftowej, w tym paliwa;
- 3) paliwa — paliwa ciekłe, biopaliwa ciekłe oraz gaz płynny (LPG);
- 4) paliwa ciekłe:
 - a) benzyny silnikowe i materiały pędne do silników lotniczych,
 - b) oleje napędowe do silników i materiały pędne do silników lotniczych na bazie nafty oraz oleje napędowe pozostałe,
 - c) ciężkie oleje opałowe;
- 5) biopaliwa ciekłe — biopaliwa ciekłe w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 11 lit. a i b ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. Nr 169, poz. 1199 oraz z 2007 r. Nr 35, poz. 217);
- 6) gaz płynny (LPG) — skroplone lekkie węglowodory: propan, butan lub ich mieszaninę, wykorzystywane jako paliwo napędowe lub do innych celów energetycznych;
- 7) gaz ziemny — gaz ziemny wysokometanowy lub zaazotowany, we wszystkich stadiach skupienia, w tym skroplony gaz ziemny (LNG) i sprężony gaz ziemny (CNG);
- 8) produkcja paliw — wytwarzanie paliw w procesie przerobu ropy naftowej, a także przetwarzanie paliw poprzez procesy mieszania komponentów, w wyniku których powstaje co najmniej jedno z paliw albo wzrasta całkowita ilość jednego z nich;
- 9) nabycie wewnątrzwspólnotowe — przemieszczenie ropy naftowej, produktów naftowych lub gazu

ziemnego z terytorium innego państwa członkowskiego Wspólnoty Europejskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym;

- 10) dostawa wewnątrzwspólnotowa — przemieszczenie ropy naftowej, produktów naftowych lub gazu ziemnego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na terytorium innego państwa członkowskiego Wspólnoty Europejskiej, w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym;
- 11) państwo trzecie — państwo niebędące członkiem Wspólnoty Europejskiej;
- 12) import — import ropy naftowej, produktów naftowych lub gazu ziemnego w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym;
- 13) eksport — eksport ropy naftowej, produktów naftowych lub gazu ziemnego w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym;
- 14) przywóz — sprowadzenie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ropy naftowej, produktów naftowych lub gazu ziemnego w ramach nabycia wewnątrzwspólnotowego lub importu;
- 15) wywóz — wywóz ropy naftowej, produktów naftowych lub gazu ziemnego poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach dostawy wewnątrzwspólnotowej lub eksportu;
- 16) zapasy handlowe — zapasy utrzymywane przez przedsiębiorców zajmujących się produkcją paliw oraz przywozem ropy naftowej lub paliw, stanowiące nadwyżkę nad zapasami, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 1;
- 17) średnie dzienne wewnętrzne zużycie ropy naftowej i produktów naftowych — wprowadzone na rynek krajowy, w poprzednim roku kalendarzowym i ustalone na podstawie danych statystycznych, średnie dzienne ilości:
 - a) ropy naftowej sprowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach przywozu,
 - b) produktów naftowych:
 - sprowadzonych w ramach przywozu,
 - wprowadzonych na rynek krajowy z rezerw gospodarczych w rozumieniu ustawy z dnia 30 maja 1996 r. o rezerwach państwowych (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 197, z późn. zm.²⁾) oraz z zapasów, o których mowa w art. 3 ust. 1, a także zapasów handlowych
 - pomniejszone o ilości:
 - a) ropy naftowej i produktów naftowych wywiezionych z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 42, poz. 386, z 2005 r. Nr 132, poz. 1110 i Nr 143, poz. 1201, z 2006 r. Nr 169, poz. 1200 i Nr 170, poz. 1217 oraz z 2007 r. Nr 52, poz. 343.

- b) ropy naftowej i produktów naftowych przeznaczonych na uzupełnienie zapasów, o których mowa w art. 3 ust. 1, obniżonych na podstawie art. 33 lub 34,
- c) paliw przeznaczonych do bunkrowania statków morskich odbywających rejsy dalekomorskie,
- d) biokomponentów wykorzystanych do produkcji biopaliw ciekłych w wielkości przekraczającej ich maksymalny udział w paliwach ciekłych, określony w przepisach art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. Nr 169, poz. 1200);
- 18) producent — przedsiębiorcę wykonującego działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania lub przetwarzania paliw;
- 19) handlowiec — przedsiębiorcę wykonującego działalność gospodarczą w zakresie przywozu ropy naftowej lub paliw;
- 20) pierwszy rok wykonywania działalności gospodarczej — rok kalendarzowy, w którym przedsiębiorca rozpoczął wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania, przetwarzania lub przywozu paliw, lub w zakresie przywozu ropy naftowej lub paliw, lub przywozu gazu ziemnego, po uzyskaniu niezbędnych koncesji lub pozwoleń;
- 21) interwencyjne uwolnienie zapasów — obniżenie ilości zapasów, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 1, na zasadach określonych w ustawie;
- 22) odbiorca — odbiorcę, o którym mowa w art. 3 pkt 13 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. — Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, z późn. zm.³⁾);
- 23) instalacja magazynowa — instalację, o której mowa w art. 3 pkt 10a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. — Prawo energetyczne;
- 24) system gazowy — sieci gazowe wraz z przyłączonymi do nich urządzeniami i instalacjami współpracującymi z siecią oraz inne urządzenia, a także instalacje znajdujące się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przez które gaz ziemny jest wprowadzany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i rozprowadzany po tym terytorium;
- 25) operator systemu gazowego — operatora systemu przesyłowego gazowego, operatora systemu dystrybucyjnego gazowego lub operatora systemów połączonych gazowych;
- 26) operator systemu przesyłowego gazowego — przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem gazu ziemnego, odpowiedzialne za ruch sieciowy w systemie przesyłowym gazowym, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu, eksploatację, konserwację, remonty oraz niezbędną rozbudowę sieci przesyłowej gazowej, w tym połączeń z innymi systemami gazowymi;
- 27) operator systemu dystrybucyjnego gazowego — przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją gazu ziemnego, odpowiedzialne za ruch sieciowy w systemie dystrybucyjnym gazowym, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu, eksploatację, konserwację, remonty oraz niezbędną rozbudowę sieci dystrybucyjnej gazowej, w tym połączeń z innymi systemami gazowymi;
- 28) operator systemu połączonego gazowego — przedsiębiorstwo energetyczne zarządzające systemami połączonymi gazowymi, w tym systemem przesyłowym i dystrybucyjnym, albo systemem przesyłowym gazowym, dystrybucyjnym gazowym, magazynowania lub skraplania gazu ziemnego;
- 29) odbiorca gazu ziemnego w gospodarstwie domowym — odbiorcę dokonującego zakupu gazu ziemnego na własny użytek w celu jego zużycia w gospodarstwie domowym.

Rozdział 2

Zasady tworzenia, utrzymywania oraz finansowania zapasów ropy naftowej i produktów naftowych

Art. 3. 1. W celu zapewnienia zaopatrzenia Rzeczypospolitej Polskiej w ropę naftową i produkty naftowe w sytuacji wystąpienia zakłóceń w ich dostawach na rynek krajowy oraz wypełniania zobowiązań międzynarodowych, tworzy się zapasy ropy naftowej i produktów naftowych, zwane dalej „zapasami interwencyjnymi”.

2. Zapasy interwencyjne obejmują zapasy:

- 1) obowiązkowe ropy naftowej lub paliw, zwane dalej „zapasami obowiązkowymi ropy naftowej lub paliw”, tworzone i utrzymywane przez producentów i handlowców;
- 2) państwowe ropy naftowej i produktów naftowych, zwane dalej „zapasami państwowymi ropy naftowej i produktów naftowych”, tworzone przez ministra właściwego do spraw gospodarki i utrzymywane przez Agencję Rezerw Materiałowych.

3. Zapasy interwencyjne powinny zaspokajać zapotrzebowanie na ropę naftową i produkty naftowe w ilości odpowiadającej co najmniej:

- 1) 90-dniowemu średniemu dziennemu zużyciu wewnętrznemu ropy naftowej i produktów naftowych, z wyłączeniem gazu płynnego (LPG),
- 2) 30-dniowemu średniemu dziennemu zużyciu wewnętrznemu gazu płynnego (LPG)

— z zastrzeżeniem ust. 4.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 158, poz. 1123 i Nr 170, poz. 1217 oraz z 2007 r. Nr 21, poz. 124.

4. Zapasy interwencyjne powiększa się o rezerwę na poczet zapasów niedostępnych z przyczyn technicznych oraz ubytków podczas przemieszczania zapasów interwencyjnych; rezerwa ta wynosi 10 % tworzonych i utrzymywanych zapasów interwencyjnych.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy wykaz surowców oraz produktów naftowych:

- 1) uwzględnianych podczas ustalania ilości zapasów interwencyjnych,
- 2) w których tworzy się zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw

— biorąc pod uwagę obowiązujące klasyfikacje towarów oraz zobowiązania międzynarodowe Rzeczypospolitej Polskiej.

6. Paliwa, z których są tworzone zapasy interwencyjne, powinny spełniać wymagania jakościowe określone w przepisach o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

7. Dopuszcza się utrzymywanie, w ramach zapasów interwencyjnych, zapasów benzyny silnikowej, gazu płynnego (LPG) oraz olejów napędowych niepełniających wymagań w zakresie prężności par i temperatury zablokowania zimnego filtra dla poszczególnych okresów roku, określonych w przepisach o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

8. Utrzymywane, w ramach zapasów interwencyjnych, paliwa, o których mowa w ust. 7, mogą być wprowadzone do obrotu, w celu ich wymiany, pod warunkiem, że w chwili ich wprowadzenia do obrotu będą spełniały wymagania jakościowe dla poszczególnych okresów roku określone w przepisach o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

Art. 4. Minister właściwy do spraw gospodarki corocznie, w terminie do dnia 31 marca, ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wielkości:

- 1) średniego dziennego przywozu netto ropy naftowej i produktów naftowych,
- 2) średniej dziennej produkcji paliw,
- 3) średniego dziennego wewnętrznego zużycia ropy naftowej i produktów naftowych

— w roku poprzedzającym, na podstawie danych statystycznych.

Art. 5. 1. Producenci i handlowcy są obowiązani do tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw.

2. Producenci i handlowcy w zależności od przedmiotu wykonywanej działalności gospodarczej tworzą zapasy obowiązkowe:

- 1) ropy naftowej;
- 2) paliw w następujących grupach produktów:
 - a) benzyny silnikowe i materiały pędne do silników lotniczych,
 - b) oleje napędowe do silników i oleje napędowe pozostałe oraz materiały pędne do silników lotniczych na bazie ropy,
 - c) ciężkie oleje opałowe;
- 3) gazu płynnego (LPG).

3. Zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw, o których mowa w ust. 2, tworzy się w wielkości odpowiadającej:

- 1) 76-dniowemu średniemu dziennemu przywózowi ropy naftowej lub paliw lub produkcji paliw, z wyłączeniem gazu płynnego (LPG),
- 2) 30-dniowemu średniemu dziennemu przywózowi gazu płynnego (LPG) lub jego produkcji

— w poprzednim roku kalendarzowym.

4. Producenci tworzą i utrzymują zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw w wielkości, o której mowa w ust. 3, obliczonej na podstawie danych indywidualnych dotyczących ilości:

- 1) ropy naftowej sprowadzonej w ramach przywozu, pomniejszonej o masę frakcji wykorzystanych jako surowiec do produkcji paliw, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 3;
- 2) paliw ciekłych i biopaliw ciekłych wyprodukowanych z wykorzystaniem ropy naftowej, produktów lub półproduktów jej rafinacji;
- 3) paliw ciekłych i biopaliw ciekłych sprowadzonych w ramach przywozu;
- 4) gazu płynnego (LPG) przywiezionego lub uzyskanego w procesie rafinacji ropy naftowej;
- 5) ropy naftowej lub paliw wprowadzonych na rynek krajowy z zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw w wyniku ich interwencyjnego uwolnienia lub pomniejszenia wynikającego z corocznej zmiany roku bazowego, z którego produkcja paliw lub przywóz ropy naftowej lub paliw służy do obliczenia ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, do utworzenia których jest obowiązany dany producent.

5. Handlowcy tworzą i utrzymują zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw w wielkości określonej w ust. 3, obliczonej na podstawie danych indywidualnych dotyczących ilości:

- 1) ropy naftowej sprowadzonej w ramach przywozu, pomniejszonej o ilość tej ropy sprzedanej producentowi, odpowiadającą masie frakcji wykorzystanych przez tego producenta, jako surowiec do produkcji paliw, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 3;

- 2) paliw ciekłych i biopaliw ciekłych sprowadzonych w ramach przywozu;
- 3) gazu płynnego (LPG) sprowadzonego w ramach przywozu;
- 4) ropy naftowej lub paliw ciekłych wprowadzonych na rynek krajowy z zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw w wyniku ich interwencyjnego uwolnienia lub pomniejszenia wynikającego z corocznej zmiany roku bazowego, z którego produkcja paliw lub przywóz ropy naftowej lub paliw służy do obliczenia ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, do utworzenia których jest obowiązany dany handlowiec.

6. Ilości ropy naftowej lub paliw, o których mowa w ust. 4 i 5, pomniejsza się odpowiednio o ilości:

- 1) ropy naftowej wywiezionej z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) paliw wyprodukowanych z ropy naftowej sprowadzonej w ramach przywozu, a następnie wywiezionych z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) paliw wyprodukowanych z ropy naftowej wydobytej w kraju lub z obszaru morskiego należącego do krajowej strefy ekonomicznej, o ile udział tych paliw nie przekracza 20 % ogólnej ilości ich produkcji w danym roku;
- 4) gazu płynnego (LPG) wywiezionego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) paliw przeznaczonych do bunkrowania statków morskich odbywających rejsy dalekomorskie;
- 6) biokomponentów wykorzystywanych do produkcji biopaliw ciekłych w wielkości przekraczającej ich maksymalny udział w paliwach ciekłych określony w art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw;
- 7) paliw wyprodukowanych z olejów odpadowych;
- 8) ropy naftowej lub paliw przeznaczonych na odtworzenie zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw;
- 9) paliw przeznaczonych na zużycie własne przez producenta w procesie technologicznym przerobu ropy.

7. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 8 ust. 3, minister właściwy do spraw gospodarki, na wniosek producenta lub handlowca, może zezwolić, w drodze decyzji, na okresowe niepowiększanie zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, przy czym okres ten nie może być dłuższy niż rok.

8. Utworzone i utrzymywane przez producentów i handlowców zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw stanowią ich majątek, chyba że z umowy, o której mowa w art. 11 ust. 1, wynika, że zapasy te stanowią majątek przyjmującego zlecenie.

Art. 6. 1. Producent i handlowiec, w pierwszym roku wykonywania działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania lub przetwarzania paliw lub przywozu ropy naftowej lub paliw, są obowiązani do utworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw na zasadach określonych w ust. 2.

2. Podstawą obliczania wymaganej ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, dla producenta i handlowca, w przypadku, o którym mowa w ust. 1, jest zadeklarowana przez producenta lub handlowca na dany rok kalendarzowy wielkość przywozu ropy naftowej lub paliw lub wielkość produkcji paliw. Jeżeli zadeklarowana wielkość produkcji lub ilość przywożonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ropy naftowej lub paliw jest niższa lub wyższa od wielkości faktycznie zrealizowanych, producent i handlowiec są obowiązani, na koniec roku kalendarzowego, posiadać zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw wyliczone według wielkości faktycznie zrealizowanych.

Art. 7. 1. Zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw, tworzone w zakresie grup produktów, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 2, mogą być utrzymywane w postaci:

- 1) produktów gotowych,
- 2) półproduktów rafinacji ropy naftowej,
- 3) ropy naftowej

— w stosunku procentowym, określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 8 ust. 3.

2. Zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw, tworzone w zakresie grup produktów, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 2, mogą być utrzymywane w postaci półproduktów rafinacji ropy naftowej lub w postaci ropy naftowej wyłącznie przez producentów wytwarzających paliwa poprzez przerób ropy naftowej, z zastrzeżeniem art. 11 ust. 3 i 4.

3. Zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw utrzymywane w postaci, o której mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, powinny:

- 1) umożliwiać rzeczywiste wytworzenie produktów, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 2, w ilości, do której utrzymywania jest zobowiązany producent lub handlowiec;
- 2) być obliczane proporcjonalnie do ilości każdej kategorii produktu otrzymanego przez danego producenta w procesie przerobu ropy naftowej, w poprzednim roku kalendarzowym.

4. Zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw tworzone w zakresie biopaliw ciekłych utrzymuje się w postaci paliw ciekłych stanowiących ich główny składnik.

5. Zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw tworzone w zakresie gazu płynnego (LPG) mogą być utrzymywane zamiennie wyłącznie w postaci benzyn

silnikowych, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 2 lit. a, w ilości równoważnej pod względem wartości opałowej, ustalonej w przepisach wydanych na podstawie art. 8 ust. 3.

6. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 8 ust. 3, minister właściwy do spraw gospodarki, na wniosek producenta lub handlowca, może zezwolić, w drodze decyzji, na czasową zamianę utrzymywanych zapasów obowiązkowych tworzonych w zakresie grup produktów, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 2, w grupach innych niż były utworzone, przy czym okres ten nie może być dłuższy niż 6 miesięcy.

Art. 8. 1. Do zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw można zaliczyć ropę naftową i paliwa zmagazynowane:

- 1) w zbiornikach rafinerii ropy naftowej, z wyłączeniem paliw znajdujących się w instalacjach i rurociągach produkcyjnych;
- 2) w terminalach i magazynach hurtowych;
- 3) w zbiornikach instalacji rurociągowych;
- 4) w zbiornikach i magazynach portowych, znajdujących się w portach docelowych położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) w zbiornikowcach znajdujących się w portach docelowych położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, po dopełnieniu formalności portowych i celnych zgodnie z odrębnymi przepisami;
- 6) na barkach i statkach żeglugi przybrzeżnej wynajętych do transportowania paliw w obszarze wód terytorialnych Rzeczypospolitej Polskiej, pod warunkiem zapewnienia możliwości bezzwłocznego przeprowadzenia kontroli stanu zapasów;
- 7) w zbiornikach magazynowych i rozlewniach gazu płynnego (LPG);
- 8) w podziemnych wyrobiskach górniczych (magazynowanie bezzbiornikowe).

2. Do zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw nie zalicza się ropy naftowej lub paliw znajdujących się w:

- 1) złożach ropy naftowej niewydobytej;
- 2) tranzyście, z przeznaczeniem do innych państw;
- 3) rurociągach przesyłowych;
- 4) cysternach kolejowych i samochodowych;
- 5) zbiornikach magazynowych na stacjach paliw, w tym stacjach paliw gazu płynnego (LPG);
- 6) magazynach o przeznaczeniu wojskowym;
- 7) punktach sprzedaży butli z gazem płynnym (LPG);

8) zbiornikowcach znajdujących się poza portem docelowym;

9) zbiornikach statków morskich.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowy sposób:

- a) tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw przez handlowców i producentów oraz ustalania ich ilości, w tym również przez producentów paliw wytwarzających te paliwa poprzez procesy mieszania paliw lub komponentów,
- b) tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw w zakresie gazu płynnego (LPG) przez producentów i handlowców oraz ustalania ich ilości utrzymywanych w postaci benzyn silnikowych,
- c) ustalania i tworzenia zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw przez producentów i handlowców w przypadku zakończenia, zawieszenia lub zmiany zakresu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania, przetwarzania lub przywozu paliw, lub w zakresie przywozu ropy naftowej w danym roku kalendarzowym,

2) procentowy udział zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw tworzonych w zakresie poszczególnych grup paliw ciekłych, które mogą być utrzymywane w postaci ropy naftowej,

3) rodzaje dokumentów potwierdzających wyłączenia z obowiązku tworzenia zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw,

4) sytuacje, w których producent i handlowiec mogą wystąpić do ministra właściwego do spraw gospodarki o zezwolenie na czasową zamianę utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw tworzonych w zakresie paliw ciekłych w grupach innych niż były utworzone,

5) sytuacje, w których producent lub handlowiec może wystąpić do ministra właściwego do spraw gospodarki o zezwolenie na czasowe niepowiększanie zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw

— biorąc pod uwagę sytuację na krajowym rynku naftowym, szczególne okoliczności w jakich producent lub handlowiec mogą wystąpić o czasowe niepowiększanie zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw oraz zobowiązania międzynarodowe Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 9. 1. Zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw mogą być utrzymywane wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw mogą być utrzymywane poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej — na terytorium innego państwa

członkowskiego Unii Europejskiej, pod warunkiem zawarcia umowy międzyrządowej między Rzeczpospolitą Polską a państwem, na terytorium którego zapasy te będą magazynowane; umowa ta powinna zawierać w szczególności postanowienia zapewniające kontrolę stanu i jakości tych zapasów, wypełnienie międzynarodowych wymagań dotyczących sprawozdawczości w zakresie zapasów oraz dysponowania nimi i przemieszczania ich z terytorium tego państwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym również w sytuacji zaistnienia zakłóceń w dostawach ropy naftowej lub produktów naftowych na terytorium tego państwa, a także wskazywać organy odpowiedzialne za kontrolę i sprawozdawczość w zakresie tych zapasów.

3. Zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw utrzymywane stosownie do ust. 2 nie mogą przekraczać 5 % ogólnej ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, do utrzymywania których dany producent i handlowiec są obowiązani.

Art. 10. 1. Producenci i handlowcy, którzy utrzymują zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw u przedsiębiorców świadczących usługi magazynowania ropy naftowej lub paliw, są obowiązani zawrzeć umowę o magazynowanie tych zapasów, zwaną dalej „umową o magazynowanie”.

2. Umowa o magazynowanie określa w szczególności:

- 1) ilość i miejsce magazynowanych zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw;
- 2) warunki zapewniające utrzymywanie odpowiedniego poziomu ilościowego i jakościowego magazynowanych zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw;
- 3) sposób postępowania przy magazynowaniu zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, ich wymianie i konserwacji oraz interwencyjnym uwalnianiu tych zapasów;
- 4) okres magazynowania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, przy czym okres ten nie powinien być krótszy niż rok kalendarzowy;
- 5) zasady odpowiedzialności stron za niedotrzymanie warunków umowy;
- 6) okres jej obowiązywania i warunki rozwiązania.

3. Producenci oraz handlowcy są obowiązani przekazać Agencji Rezerw Materiałowych kopię umowy o magazynowanie, w terminie 14 dni od dnia jej zawarcia, w celu dokonania odpowiedniego wpisu w rejestrze producentów i handlowców, o którym mowa w art. 13 ust. 1.

Art. 11. 1. Producenci i handlowcy mogą zlecić, na podstawie umowy, wykonanie zadań w zakresie tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw przedsiębiorcom wykonującym działalność gospodarczą w zakresie obrotu ropą nafto-

wą lub paliwami, wytwarzania paliw lub magazynowania ropy naftowej lub paliw.

2. Umowa określa w szczególności:

- 1) ilość tworzonych i utrzymywanych zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw w okresie obowiązywania umowy;
- 2) sposób wykonania zlecenia;
- 3) warunki zapewniające utrzymywanie odpowiedniego poziomu ilościowego i jakościowego tworzonych i utrzymywanych zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw;
- 4) sposób postępowania podczas magazynowania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, ich wymiany i konserwacji oraz interwencyjnego uwolnienia tych zapasów;
- 5) okres obowiązywania umowy, przy czym okres ten nie może być krótszy niż 90 dni;
- 6) miejsce magazynowania tworzonych i utrzymywanych zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw w okresie obowiązywania umowy;
- 7) sposób wykonywania obowiązków dotyczących sporządzania i przekazywania informacji, o których mowa w art. 22 i 38;
- 8) postanowienia dotyczące zmiany warunków umowy i jej wypowiedzenia;
- 9) odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy.

3. Handlowiec, który zlecił wykonanie swoich zadań dotyczących tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, tworzonych w postaci paliw ciekłych, przedsiębiorcy wytwarzającemu paliwa poprzez przerób ropy naftowej na zasadach określonych w ust. 1, może utrzymywać zapasy w postaci ropy naftowej, pod warunkiem, że w umowie zostaną zawarte również postanowienia zobowiązujące przyjmującego zlecenie do przerobu ropy naftowej na paliwa będące przedmiotem umowy, w czasie zapewniającym przedsiębiorcy zlecającemu wykonanie jego zadań dotyczących interwencyjnego uwalniania tych zapasów, oraz postanowienia dotyczące ceny i miejsca wydawania paliw.

4. Handlowiec, który zlecił wykonanie swoich zadań dotyczących tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, tworzonych w postaci paliw ciekłych, przedsiębiorcy wykonującemu działalność gospodarczą w zakresie magazynowania ropy naftowej na zasadach określonych w ust. 1, może utrzymywać zapasy w postaci ropy naftowej, pod warunkiem, że zostanie zawarta przez niego także umowa dotycząca przerobu tej ropy z przedsiębiorcą wytwarzającym paliwa poprzez przerób ropy naftowej, w której zostaną zawarte postanowienia zobowiązujące tego przedsiębiorcę do przerobu tej ropy na paliwa będące przedmiotem umowy między handlowcem a przedsiębiorcą wykonującym działalność

gospodarczą w zakresie magazynowania ropy naftowej, w czasie zapewniającym przedsiębiorcy zlecającemu wykonanie jego zadań dotyczących interwencyjnego uwolnienia tych zapasów, oraz postanowienia dotyczące ceny i miejsca wydania paliw.

5. W przypadku zlecenia przez producentów lub handlowców tworzenia i utrzymywania, w ich imieniu, zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw podmiotom wymienionym w ust. 1, przedsiębiorcy przyjmujący zlecenie:

- 1) nie mogą wykorzystywać, na własne potrzeby, tworzonych i utrzymywanych zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw w okresie obowiązywania umowy;
- 2) są obowiązani zagwarantować zlecającemu dostęp do tworzonych i utrzymywanych zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw w okresie obowiązywania umowy.

6. W przypadku gdy zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw, utrzymywane zgodnie z ust. 1, nie stanowią majątku producenta lub handlowca, umowa powinna zawierać także postanowienia gwarantujące zlecającemu prawo nabycia tych zapasów w okresie jej obowiązywania oraz określać sposób ustalania ceny odsprzedaży tych zapasów.

7. Producenci i handlowcy przed zawarciem umów, o których mowa w ust. 1 i 4, są obowiązani do przedłożenia Agencji Rezerw Materiałowych projektów tych umów oraz uzyskania zgody na ich zawarcie.

8. Agencja Rezerw Materiałowych, w terminie 14 dni, w drodze decyzji administracyjnej, odmawia wyrażenia zgody na zawarcie umów, o których mowa w ust. 1 i 4, jeżeli:

- 1) projekty tych umów nie zawierają postanowień, o których mowa w ust. 2—4 i 6;
- 2) lokalizacja lub infrastruktura techniczna baz magazynowych albo organizacja lub charakterystyka techniczna systemu przemieszczania ropy naftowej lub paliw nie zapewniają możliwości ich dostaw do miejsc przeznaczenia, w przypadku wystąpienia zakłóceń bądź kryzysu na rynku krajowym paliw.

9. Producent lub handlowiec przekazuje Agencji Rezerw Materiałowych kopie umów, o których mowa w ust. 1 i 4, w terminie 14 dni od dnia ich zawarcia.

10. Producenci i handlowcy, zlecający wykonanie swoich zadań w zakresie tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw innym podmiotom, ponoszą odpowiedzialność za jakość i stan tych zapasów oraz wypełnianie obowiązków dotyczących interwencyjnego uwolnienia tych zapasów.

Art. 12. 1. Koszty tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw ponoszą producenci oraz handlowcy; koszty te są zaliczane do kosztów ich działalności.

2. Producenci oraz handlowcy lub przedsiębiorcy utrzymujący zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw na rzecz producentów lub handlowców, stosownie do art. 11, są obowiązani ubezpieczyć zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw od ognia i innych zdarzeń losowych.

Art. 13. 1. Tworzy się rejestr producentów i handlowców, zwany dalej „rejestrem”.

2. Rejestr prowadzi Agencja Rezerw Materiałowych.

3. Rejestr zawiera w szczególności:

- 1) oznaczenie producenta lub handlowca;
- 2) niezbędne dane ekonomiczne i towarowe dotyczące producenta lub handlowca;
- 3) informacje dotyczące magazynowania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw.

4. Agencja Rezerw Materiałowych przekazuje Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki, zwanemu dalej „Prezesem URE”, wykaz producentów lub handlowców wpisanych do rejestru w terminie 14 dni od dnia dokonania wpisu.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia rejestru, dokumenty będące podstawą dokonania wpisu do rejestru, zmiany wpisu lub wykreślenia z rejestru, wzory wniosków o dokonanie wpisu do rejestru i o wykreślenie z rejestru oraz dane podlegające wpisowi do rejestru, uwzględniając możliwość prowadzenia rejestru w systemie elektronicznym, pod warunkiem, że dane w nim zawarte znajdują potwierdzenie w dokumentach przechowywanych przez prowadzącego rejestr.

6. Dane jednostkowe zawarte w rejestrze podlegają ochronie na zasadach określonych w ustawie z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 196, poz. 1631, z późn. zm.⁴⁾), z wyłączeniem danych, o których mowa w ust. 3 pkt 1.

Art. 14. 1. Producenci i handlowcy są obowiązani złożyć wnioski o wpis do rejestru, w terminie 14 dni od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej, w zakresie podlegającym obowiązkowi tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw.

2. Wniosek o dokonanie wpisu do rejestru zawiera:

- 1) firmę producenta lub handlowca;
- 2) oznaczenie formy prawnej, a także numer identyfikacji podatkowej (NIP) i numer identyfikacyjny w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON) oraz numer

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 149, poz. 1078, Nr 218, poz. 1592 i Nr 220, poz. 1600 oraz z 2007 r. Nr 25, poz. 162.

PESEL osoby kierującej działalnością producenta lub handlowca, o ile taki numer posiada;

- 3) oznaczenie siedziby i adresu producenta lub handlowca;
- 4) oznaczenie adresu zakładu głównego producenta lub handlowca, jeżeli jest inny niż siedziba producenta lub handlowca;
- 5) oznaczenie przedmiotu wykonywanej działalności gospodarczej;
- 6) wskazanie daty rozpoczęcia działalności gospodarczej;
- 7) dane o wielkości produkcji, przywozu ropy naftowej lub paliw, z uwzględnieniem rodzaju tych paliw, planowanych na dany rok;
- 8) dane o ilości, rodzaju i gatunku paliw oraz ilości ropy naftowej przewidywanych do utworzenia w danym roku kalendarzowym w ramach zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw;
- 9) oznaczenie miejsca magazynowania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw lub planowanego miejsca magazynowania tych zapasów, w przypadku gdy producent lub handlowiec do dnia złożenia wniosku o dokonanie wpisu do rejestru nie ustalił miejsca ich magazynowania.

3. W przypadku gdy wniosek nie zawiera danych, o których mowa w ust. 2, Agencja Rezerw Materiałowych niezwłocznie wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania. Nieuzupełnienie wniosku w wyznaczonym terminie stanowi niedopełnienie obowiązku złożenia wniosku o wpis do rejestru.

4. Agencja Rezerw Materiałowych, w drodze decyzji administracyjnej, odmawia wpisu do rejestru, jeżeli:

- 1) prawomocnie orzeczono zakaz wykonywania przez producenta lub handlowca określonej we wniosku działalności gospodarczej;
- 2) od dnia wydania decyzji o wykreśleniu wpisu z rejestru z przyczyn, o których mowa w art. 16 ust. 2 pkt 2 lit. a—c, upłynął okres krótszy niż 12 miesięcy.

Art. 15. 1. Agencja Rezerw Materiałowych dokonuje wpisu do rejestru, w drodze decyzji, w terminie 5 dni roboczych od dnia złożenia kompletnego wniosku, o którym mowa w art. 14 ust. 1.

2. Decyzja o wpisie do rejestru zawiera w szczególności dane, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 1—3, oraz datę wpisu do rejestru i numer w rejestrze.

Art. 16. 1. Zmiana wpisu lub wykreślenie z rejestru następują na uzasadniony wniosek producenta lub handlowca lub z urzędu.

2. Producent oraz handlowiec są obowiązani złożyć wniosek o:

- 1) zmianę wpisu w rejestrze — w terminie 7 dni od dnia zmiany danych, o których mowa w art. 14 ust. 2;
- 2) wykreślenie wpisu z rejestru — w terminie 14 dni od dnia:
 - a) trwałego zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania lub przetwarzania lub przywozu ropy naftowej lub paliw,
 - b) cofnięcia zezwolenia na prowadzenie składu podatkowego lub zezwolenia na nabywanie wyrobów akcyzowych zharmonizowanych,
 - c) cofnięcia koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu paliwami lub jej wygaśnięcia,
 - d) ogłoszenia upadłości przedsiębiorcy na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, należy dołączyć dokumenty lub inne dowody potwierdzające okoliczności uzasadniające wykreślenie wpisu z rejestru.

4. Wpis do rejestru podlega wykreśleniu z urzędu przez Agencję Rezerw Materiałowych w przypadku:

- 1) prawomocnie orzeczonego zakazu wykonywania działalności gospodarczej w zakresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a;
- 2) stwierdzenia trwałego zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej w zakresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a, co najmniej przez okres 24 miesięcy, potwierdzonego odpowiednimi dokumentami;
- 3) cofnięcia koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania lub obrotu paliwami lub jej wygaśnięcia.

5. Agencja Rezerw Materiałowych może wykreślić z urzędu dane wpisane do rejestru niezgodne z rzeczywistym stanem rzeczy.

6. Wykreślenie wpisu z rejestru następuje w drodze decyzji.

7. O odmowie wpisu do rejestru oraz wykreśleniu z rejestru Agencja Rezerw Materiałowych informuje naczelnika urzędu celnego właściwego dla producenta albo handlowca oraz Prezesa URE w terminie 14 dni od dnia wydania decyzji, o której mowa w ust. 6 lub art. 14 ust. 4.

Art. 17. 1. Do postępowania przed Agencją Rezerw Materiałowych w sprawach określonych w ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. — Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.⁵⁾).

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1660, z 2004 r. Nr 162, poz. 1692 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 78, poz. 682 i Nr 181, poz. 1524.

2. Od decyzji wydanych przez Agencję Rezerw Materiałowych służy odwołanie do ministra właściwego do spraw gospodarki.

Art. 18. Zapasy państwowe ropy naftowej i produktów naftowych utrzymuje się wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 19. 1. Zapasy państwowe ropy naftowej i produktów naftowych nie mogą być mniejsze niż 14-dniowe średnie dzienne wewnętrzne zużycie ropy naftowej i produktów naftowych.

2. Zapasy państwowe produktów naftowych mogą być utrzymywane w postaci:

- 1) produktów gotowych;
- 2) półproduktów rafinacji ropy naftowej;
- 3) ropy naftowej.

3. Agencja Rezerw Materiałowych corocznie określa wielkość i strukturę zapasów państwowych w projekcie planu rzeczowo-finansowego Agencji Rezerw Materiałowych, uwzględniając wymagania określone w ust. 1 i biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia realizacji zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej dotyczących minimalnego poziomu posiadanych zapasów.

4. Projekt planu rzeczowo-finansowego, o którym mowa w ust. 3, Agencja Rezerw Materiałowych przedkłada do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw gospodarki w terminie do dnia 15 kwietnia każdego roku.

Art. 20. 1. Zapasy państwowe ropy naftowej i produktów naftowych są finansowane ze środków budżetu państwa oraz wpływów Agencji Rezerw Materiałowych.

2. Środki i wpływy, o których mowa w ust. 1, Agencja Rezerw Materiałowych przeznacza na pokrycie:

- 1) przyrostu i zmiany struktury zapasów państwowych, stosownie do wielkości i struktury wewnętrznego zużycia ropy naftowej i produktów naftowych w poprzednim roku kalendarzowym;
- 2) kosztów:
 - a) utrzymywania i magazynowania zapasów państwowych ropy naftowej i produktów naftowych,
 - b) wymiany zapasów państwowych ropy naftowej i produktów naftowych,
 - c) odtwarzania zapasów państwowych ropy naftowej i produktów naftowych w przypadku ich obniżenia, o którym mowa w art. 33 ust. 1 pkt 2 lub art. 34 pkt 2 lit. a.

3. Środki finansowe uzyskane z obrotu zapasami państwowymi ropy naftowej i produktów naftowych przeznacza się na działalność Agencji Rezerw Materia-

łowych związaną z gospodarowaniem tymi zapasami w kolejnych latach.

4. Nie pobiera się opłaty skarbowej od czynności cywilnoprawnych, których stroną jest Agencja Rezerw Materiałowych.

Art. 21. Agencja Rezerw Materiałowych może zlecić, na podstawie umowy, utrzymywanie zapasów państwowych ropy naftowej i produktów naftowych przedsiębiorcom wykonującym działalność gospodarczą w zakresie obrotu ropą naftową lub paliwami, wytwarzania paliw lub magazynowania ropy naftowej lub paliw.

Art. 22. 1. Producenci i handlowcy obowiązani do tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw oraz przedsiębiorcy wykonujący działalność gospodarczą w zakresie magazynowania ropy naftowej lub paliw przekazują Agencji Rezerw Materiałowych pisemne, miesięczne informacje o ilości:

- 1) przywozu ropy naftowej oraz produkcji i przywozu paliw, a także strukturze produkcji i przywozu paliw,
- 2) ropy naftowej lub paliw wywiezionych, a także strukturze wywiezionych paliw,
- 3) tworzonych i magazynowanych zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, ich strukturze oraz miejscach magazynowania,
- 4) utrzymywanych zapasów handlowych ropy naftowej lub paliw, ich strukturze oraz miejscach magazynowania

— w terminie 20 dni od upływu ostatniego dnia miesiąca, którego dotyczy przekazywana informacja.

2. Producenci i handlowcy są obowiązani do przedstawiania ministrowi właściwemu do spraw gospodarki pisemnych, kwartalnych informacji o poniesionych kosztach tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw w terminie 30 dni od upływu ostatniego dnia kwartału, którego dotyczy informacja.

3. Producenci i handlowcy są obowiązani do przedstawiania Agencji Rezerw Materiałowych informacji o ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, do utworzenia których są obowiązani w danym roku kalendarzowym w terminie do dnia 1 marca.

4. Do informacji, o których mowa w ust. 1—3, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych, z zastrzeżeniem ust. 5.

5. Do informacji, o których mowa w ust. 1—3, przetworzonych lub zagregowanych w sposób uniemożliwiający ich powiązanie lub identyfikację z konkretnym przedsiębiorcą nie stosuje się przepisów ustawy, o której mowa w ust. 4.

Art. 23. 1. Agencja Rezerw Materiałowych składa ministrowi właściwemu do spraw gospodarki półroczne sprawozdania o stanie zapasów interwencyjnych i zapasów handlowych, ich strukturze oraz miejscach magazynowania w terminie 45 dni od końca miesiąca następującego po upływie okresu sprawozdawczego.

2. Agencja Rezerw Materiałowych składa ministrowi właściwemu do spraw gospodarki miesięczne, skrócone sprawozdania o stanie zapasów interwencyjnych i zapasów handlowych, a także ich strukturze, w terminie 45 dni od końca miesiąca, którego dotyczy sprawozdanie.

3. Agencja Rezerw Materiałowych przekazuje bieżące informacje w zakresie określonym w ust. 1 oraz inne informacje dotyczące tworzenia i utrzymywania zapasów interwencyjnych i zapasów handlowych na żądanie ministra właściwego do spraw gospodarki.

Rozdział 3

Zasady tworzenia, utrzymywania oraz finansowania zapasów gazu ziemnego

Art. 24. 1. W celu zapewnienia zaopatrzenia Rzeczypospolitej Polskiej w gaz ziemny oraz minimalizacji skutków:

- 1) zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa,
- 2) wystąpienia sytuacji awaryjnej w sieci gazowej,
- 3) nieprzewidzianego wzrostu zużycia gazu ziemnego

— przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego są obowiązani do utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego:

- 1) utrzymuje zapasy obowiązkowe gazu ziemnego w wielkości odpowiadającej co najmniej 30-dniowemu średniemu dziennemu przywozowi tego gazu, ustalonemu w sposób określony w art. 25 ust. 2 albo ust. 5;
- 2) utrzymuje zapasy obowiązkowe gazu ziemnego w instalacjach magazynowych, których parametry techniczne zapewniają możliwość dostarczenia ich całkowitej ilości do systemu gazowego w okresie nie dłuższym niż 40 dni;
- 3) przedstawia operatorowi systemu przesyłowego gazowego lub operatorowi systemów połączonych gazowych charakterystykę instalacji magazynowej, w której utrzymuje zapasy obowiązkowe gazu ziemnego, w celu weryfikacji technicznych możliwości dostarczenia zapasów tego gazu do systemu gazowego.

3. Zapasy obowiązkowe gazu ziemnego utrzymuje się wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w instalacjach magazynowych przyłączonych do systemu gazowego.

4. W przypadku stwierdzenia, że parametry techniczne instalacji magazynowych nie zapewniają możliwości dostarczenia zapasów obowiązkowych gazu ziemnego do systemu gazowego w okresie nie dłuższym niż 40 dni, operator systemu przesyłowego gazowego lub operator systemu połączonych gazowego powiadamia o tym fakcie Prezesa URE w terminie 7 dni.

5. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego mogą być zwolnione z obowiązku, o którym mowa w ust. 1, jeżeli liczba ich odbiorców nie jest większa niż 100 tys. i przywóz gazu ziemnego nie przekracza w ciągu roku 50 mln m³. Zwolnienia dokonuje minister właściwy do spraw gospodarki, na wniosek tego przedsiębiorstwa lub podmiotu, w drodze decyzji, na okres do jednego roku lub do czasu zmiany stanu faktycznego będącego podstawą do zwolnienia z tego obowiązku.

6. Nie podlegają zwolnieniu, o którym mowa w ust. 5, przedsiębiorstwa energetyczne oraz podmioty powiązane kapitałowo z podmiotem, który uzyskał zwolnienie albo się o nie ubiega.

Art. 25. 1. Wielkość zapasów gazu ziemnego ustala przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego, z zastrzeżeniem ust. 5, do dnia 30 kwietnia każdego roku.

2. Przedsiębiorstwo lub podmiot, o których mowa w ust. 1, ustala wielkość zapasów gazu ziemnego na podstawie wielkości jego przywozu, w okresie od dnia 1 kwietnia roku ubiegłego do dnia 31 marca danego roku, na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach statystycznych sporządzanych przez to przedsiębiorstwo lub podmiot.

3. Informacje o wielkości ustalonej, zgodnie z ust. 2, zapasów obowiązkowych gazu ziemnego przedsiębiorstwo lub podmiot, o których mowa w ust. 1, przedkładają, do dnia 15 maja każdego roku, Prezesowi URE, w celu jej weryfikacji, w drodze decyzji.

4. Zapasy obowiązkowe gazu ziemnego w wielkości zweryfikowanej przez Prezesa URE są utrzymywane w okresie od dnia 1 października danego roku do dnia 30 września kolejnego roku.

5. Prezes URE ustala, w drodze decyzji, wielkość zapasów obowiązkowych gazu ziemnego na okres od dnia rozpoczęcia przywozu gazu ziemnego do dnia 30 września. Na okres od dnia 1 października następującego po dniu rozpoczęcia przywozu gazu ziemnego do dnia 30 września roku kolejnego wielkość zapasów obowiązkowych gazu ziemnego jest określana przez

Prezesa URE w odrębnej decyzji, wydanej najpóźniej na 15 dni przed dniem 1 października następującym po dniu rozpoczęcia przywozu gazu ziemnego, na podstawie danych statystycznych o średniej ilości jego przywozu z dotychczasowego okresu prowadzenia działalności.

6. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego są obowiązane poinformować Prezesa URE o zamiarze rozpoczęcia przywozu gazu ziemnego najpóźniej na 30 dni przed dniem rozpoczęcia tego przywozu.

7. Za dzień rozpoczęcia przywozu gazu ziemnego przyjmuje się dzień, w którym po raz pierwszy gaz ziemny sprowadzono na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 26. 1. Zapasami obowiązkowymi gazu ziemnego dysponuje minister właściwy do spraw gospodarki. Zapasy te mogą być uruchomione przez operatora systemu przesyłowego gazowego lub operatora systemów połączonych gazowych, niezwłocznie po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw gospodarki.

2. Zgodę, o której mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw gospodarki wyraża w drodze decyzji. Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy nie wstrzymuje wykonania tej decyzji.

3. W przypadku uruchomienia zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, o których mowa w ust. 1, przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego jest obowiązany do ich uzupełnienia do wielkości ustalonej zgodnie z art. 25 ust. 2 albo ust. 5 w okresie 4 miesięcy, licząc od końca miesiąca, w którym nastąpiło ich uruchomienie.

4. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, termin, o którym mowa w ust. 3, może być, na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiotu dokonującego przywozu gazu ziemnego, wydłużony do okresu nie dłuższego niż 8 miesięcy, w drodze decyzji wydanej przez ministra właściwego do spraw gospodarki.

Art. 27. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego przedstawia ministrowi właściwemu do spraw gospodarki oraz operatorowi systemu gazowego informacje o:

- 1) wielkości zapasów obowiązkowych gazu ziemnego zweryfikowanych przez Prezesa URE oraz o technicznych możliwościach dostarczania ich do systemu gazowego, w okresie nie dłuższym niż 40 dni, zweryfikowanych przez operatora systemu przesyłowego gazowego lub operatora systemu

połączonego gazowego — do dnia 15 czerwca każdego roku;

- 2) rzeczywistej wielkości utrzymywanych zapasów obowiązkowych gazu ziemnego oraz miejscu ich magazynowania, według stanu na dzień 15 września — do dnia 20 września każdego roku.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne lub podmiot, o których mowa w ust. 1, przekazują ministrowi właściwemu do spraw gospodarki oraz Prezesowi URE informacje o działaniach podjętych w okresie od dnia 1 kwietnia poprzedniego roku do dnia 31 marca danego roku, w celu zapewnienia bezpieczeństwa paliwowego państwa w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą oraz realizacji obowiązku utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego do dnia 15 maja każdego roku.

Art. 28. 1. Zapasy obowiązkowe gazu ziemnego stanowią majątek przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiotów dokonujących przywozu gazu ziemnego.

2. Koszty ponoszone przez przedsiębiorstwa lub podmioty, o których mowa w ust. 1, w związku z realizacją obowiązku utrzymywania, uruchamiania oraz uzupełniania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, są zaliczane do kosztów uzasadnionych ich działalności w rozumieniu art. 3 pkt 21 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. — Prawo energetyczne.

Rozdział 4

Zasady przeprowadzania kontroli

Art. 29. 1. Agencja Rezerw Materiałowych jest uprawniona do przeprowadzania kontroli u producentów, handlowców i przedsiębiorców świadczących usługi magazynowania, a także u przedsiębiorców, którym zlecono tworzenie i utrzymywanie zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, oraz u przedsiębiorców, którym zlecono utrzymywanie zapasów państwowych ropy naftowej i produktów naftowych.

2. Czynności kontrolne wykonują pracownicy Agencji Rezerw Materiałowych po okazaniu legitymacji służbowej oraz po doręczeniu przedsiębiorcy albo osobie przez niego upoważnionej upoważnienia do przeprowadzenia kontroli działalności przedsiębiorcy.

3. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) imię, nazwisko, stanowisko służbowe oraz numer legitymacji służbowej pracownika organu kontroli uprawnionego do przeprowadzenia kontroli;
- 2) oznaczenie kontrolowanego;
- 3) określenie zakresu kontroli;
- 4) wskazanie daty rozpoczęcia i przewidywanego terminu zakończenia kontroli;

- 5) wskazanie podstawy prawnej kontroli;
- 6) oznaczenie organu kontroli;
- 7) określenie daty i miejsca wystawienia upoważnienia;
- 8) podpis osoby wystawiającej upoważnienie, z podaniem zajmowanego stanowiska służbowego;
- 9) pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego.

4. Kontrola, o której mowa w ust. 1, polega na sprawdzeniu:

- 1) prawidłowości ustalenia wielkości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw na dany rok kalendarzowy;
- 2) zgodności stanu faktycznego ze stanem ewidencyjnym zapasów interwencyjnych;
- 3) jakości paliw stanowiących zapasy interwencyjne;
- 4) wykonywania postanowień umowy o magazynowanie oraz umów, o których mowa w art. 11 ust. 1 i w art. 21;
- 5) zgodności stanu zapasów handlowych z danymi, dotyczącymi tych zapasów przedłożonymi w trybie art. 22, w dniu przekazania tego sprawozdania.

5. Upoważnionym pracownikom, o których mowa w ust. 2, przysługuje prawo:

- 1) wejścia na teren nieruchomości i do obiektów producentów, handlowców, przedsiębiorców świadczących usługi magazynowania oraz przedsiębiorców, którym zlecono tworzenie i utrzymywanie zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw;
- 2) żądania ustnych lub pisemnych wyjaśnień, a także żądania okazania dokumentów dotyczących produkcji lub przywozu ropy naftowej lub paliw za rok, w którym jest przeprowadzana kontrola, i rok poprzedni, umożliwiających weryfikację poprawności wyliczenia poziomu zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, do których tworzenia i utrzymywania w danym roku jest obowiązany producent i handlowiec;
- 3) wglądu do dokumentów potwierdzających jakość paliw;
- 4) pobierania próbek paliw na zasadach określonych w przepisach o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

6. Czynności kontrolne wykonuje się w obecności kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej.

7. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół dokonanych czynności, który powinien ponadto zawierać wnioski oraz pouczenie o sposobie złożenia zastrzeżeń co do jego treści, przy czym termin do złożenia zastrzeżeń nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia protokołu.

8. W przypadku odmowy podpisania przez kontrolowanego protokołu z kontroli, kontrolujący dokonuje stosownej adnotacji w protokole. Odmowa podpisania protokołu nie stanowi przeszkody do jego podpisania przez kontrolującego i realizacji ustaleń kontroli.

9. Agencja Rezerw Materiałowych może wezwać producenta, handlowca, przedsiębiorcę świadczącego usługi magazynowania lub przedsiębiorcę, któremu zlecono tworzenie i utrzymywanie zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, do usunięcia uchybień określonych w protokole z kontroli, wskazując termin do usunięcia tych uchybień.

Art. 30. 1. Prezes URE jest uprawniony do przeprowadzania kontroli przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiotów dokonujących przywozu gazu ziemnego, w zakresie wykonania obowiązków, o których mowa w art. 24, a także przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie magazynowania gazu ziemnego w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. — Prawo energetyczne.

2. Czynności kontrolne wykonują upoważnieni pracownicy Urzędu Regulacji Energetyki po okazaniu legitymacji służbowej oraz po doręczeniu przedsiębiorstwu lub podmiotowi, o których mowa w ust. 1, albo osobie przez niego upoważnionej, upoważnienia do przeprowadzenia kontroli ich działalności.

3. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) imię, nazwisko, stanowisko służbowe oraz numer legitymacji służbowej pracownika organu kontroli, uprawnionego do przeprowadzenia kontroli;
- 2) oznaczenie kontrolowanego;
- 3) określenie zakresu kontroli;
- 4) wskazanie daty rozpoczęcia i przewidywanego terminu zakończenia kontroli;
- 5) wskazanie podstawy prawnej kontroli;
- 6) oznaczenie organu kontroli;
- 7) określenie daty i miejsca wystawienia upoważnienia;
- 8) podpis osoby wystawiającej upoważnienie, z podaniem zajmowanego stanowiska służbowego;
- 9) pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego.

4. Kontrola, o której mowa w ust. 1, polega na sprawdzeniu:

- 1) zgodności stanu faktycznego z wielkością zapasów obowiązkowych gazu ziemnego ustaloną według zasad określonych w art. 25 ust. 2 albo ust. 5;

2) dokumentów określających jakość gazu ziemnego;

3) wykonywania warunków umowy o świadczenie usług magazynowania gazu ziemnego, w rozumieniu art. 5 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. — Prawo energetyczne.

5. Upoważnionym pracownikom, o których mowa w ust. 2, przysługuje prawo:

1) wejścia na teren nieruchomości i do obiektów przedsiębiorstw energetycznych prowadzących działalność gospodarczą w zakresie magazynowania gazu ziemnego oraz przedsiębiorstw i podmiotów obowiązanych do tworzenia zapasów obowiązkowych gazu ziemnego;

2) żądania ustnych lub pisemnych wyjaśnień, a także okazania dokumentów dotyczących przywozu gazu ziemnego za rok, w którym jest przeprowadzana kontrola, i rok poprzedni, umożliwiających weryfikację poprawności wyliczenia poziomu zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, do których tworzenia i utrzymywania jest obowiązane przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego;

3) wglądu do dokumentów potwierdzających jakość gazu ziemnego.

6. Czynności kontrolne wykonuje się w obecności kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej.

7. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół dokonanych czynności, który powinien ponadto zawierać wnioski oraz pouczenie o sposobie złożenia zastrzeżeń co do jego treści, przy czym termin do złożenia zastrzeżeń nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia protokołu.

8. W przypadku odmowy podpisania przez przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego albo przedsiębiorstwo energetyczne prowadzące działalność gospodarczą w zakresie magazynowania gazu ziemnego protokołu z kontroli, kontrolujący dokonuje stosownej adnotacji w protokole. Odmowa podpisania protokołu nie stanowi przeszkody do jego podpisania przez kontrolującego i realizacji ustaleń kontroli.

9. Prezes URE może wezwać przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą, podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego lub przedsiębiorstwo energetyczne prowadzące działalność gospodarczą w zakresie magazynowania gazu ziemnego, do usunięcia uchybień określonych w protokole z kontroli, wyznaczając termin ich usunięcia.

Rozdział 5

Zasady postępowania w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa w zakresie ropy naftowej i produktów naftowych oraz konieczności wypełnienia zobowiązań międzynarodowych

Art. 31. 1. Producenci i handlowcy są obowiązani posiadać procedury postępowania mające zastosowanie w przypadku:

- 1) wystąpienia zakłóceń w przywozie ropy naftowej lub paliw;
- 2) wystąpienia awarii w systemie przesyłowym, przetwórczym lub magazynowym ropy naftowej lub paliw.

2. Procedury postępowania, o których mowa w ust. 1, powinny określać w szczególności sposób i tryb:

- 1) pozyskiwania dodatkowych dostaw ropy naftowej lub paliw z innych źródeł lub kierunków;
- 2) dokonywania zmian w strukturze produkcji produktów naftowych, z uwzględnieniem możliwości technicznych instalacji wytwórczych;
- 3) składania wniosków do ministra właściwego do spraw gospodarki o obniżenie zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw oraz wprowadzania tych zapasów na rynek.

3. Producenci i handlowcy w pierwszym roku wykonywania działalności gospodarczej przekazują procedury, o których mowa w ust. 1, ministrowi właściwemu do spraw gospodarki w terminie 2 miesięcy od dnia jej rozpoczęcia.

4. Producenci i handlowcy przekazują ministrowi właściwemu do spraw gospodarki potwierdzenia aktualności przedłożonych procedur, o których mowa w ust. 1, lub ich aktualizacje do dnia 31 sierpnia każdego roku.

5. Producenci i handlowcy niezwłocznie przekazują ministrowi właściwemu do spraw gospodarki informacje o:

- 1) wystąpieniu zakłóceń w dostawach surowców do produkcji paliw lub dostawach paliw,
- 2) awariach technicznych infrastruktury transportowej ropy naftowej lub paliw, urządzeń służących do wytwarzania paliw lub infrastruktury magazynowej

— mających znaczący wpływ na poziom dostaw ropy naftowej lub paliw lub produkcji paliw.

Art. 32. 1. W sytuacji:

- 1) zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa,

- 2) konieczności wypełnienia przez Rzeczpospolitą Polską zobowiązań międzynarodowych dotyczących zabezpieczenia rynku ropy naftowej lub rynku paliw

— podejmuje się działania interwencyjne, o których mowa w ust. 2.

2. Działania interwencyjne polegają na:

- 1) obniżeniu ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, lub zapasów państwowych ropy naftowej i produktów naftowych, lub
- 2) obowiązkowej sprzedaży zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, lub zapasów państwowych ropy naftowej i produktów naftowych w określonej ilości, lub
- 3) ograniczeniu wykonywania działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami, lub
- 4) ograniczeniu zużycia paliw przez odbiorców.

Art. 33. 1. W sytuacji, o której mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1, minister właściwy do spraw gospodarki może:

- 1) w drodze rozporządzenia, zezwolić na obniżenie ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, określając wielkość obniżenia tych zapasów oraz sposób i termin ich odtworzenia, biorąc pod uwagę sytuację na krajowym rynku paliw i rzeczywiste możliwości odtworzenia zapasów obowiązkowych;
- 2) w drodze decyzji, obniżyć zapasy państwowe ropy naftowej i produktów naftowych:
 - a) określając wielkości obniżenia tych zapasów, cenę sprzedaży ropy naftowej i produktów naftowych oraz termin i sposób odtworzenia zapasów, lub
 - b) określając wielkości obniżenia tych zapasów, podmioty uprawnione do zakupu ropy naftowej lub produktów naftowych, cenę sprzedaży ropy naftowej i produktów naftowych oraz termin i sposób odtworzenia zapasów;
- 3) w drodze decyzji:
 - a) zezwolić na obniżenie ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw przez określonych producentów lub handlowców, określając wielkość i termin obniżenia tych zapasów oraz termin i sposób ich odtworzenia, lub
 - b) nakazać producentom lub handlowcom sprzedaż określonej ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, wskazanym podmiotom krajowym, określając termin ich sprzedaży oraz termin i sposób odtworzenia tych zapasów, po cenie określonej w tej decyzji.

2. Wniesienie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy nie wstrzymuje wykonania decyzji, o której mowa w ust. 1 pkt 3 lit. b.

3. Roszczenia z tytułu różnicy między ceną rynkową a ceną określoną w decyzji, o której mowa w ust. 1 pkt 3 lit. b, pokrywa Skarb Państwa.

4. Przez cenę rynkową rozumie się cenę stosowaną przez producenta lub handlowca w dniu poprzedzającym dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 1 pkt 3 lit. b, a w przypadku niemożności zastosowania tej ceny, cenę stosowaną w tym dniu przez producenta mającego największy udział w rynku paliw.

Art. 34. W sytuacji, o której mowa w art. 32 ust. 1 pkt 2, minister właściwy do spraw gospodarki może:

- 1) w drodze rozporządzenia, zezwolić na obniżenie ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, określając wielkość obniżenia tych zapasów oraz sposób i termin ich odtworzenia, biorąc pod uwagę ustalenia organów organizacji międzynarodowych, wobec których Rzeczpospolita Polska ma wiążące zobowiązania lub uzgodnienia dokonane z takimi organizacjami;
- 2) w drodze decyzji:
 - a) obniżyć zapasy państwowe ropy naftowej i produktów naftowych, określając wielkości obniżenia tych zapasów, sposób dokonania sprzedaży ropy naftowej lub produktów naftowych, cenę sprzedaży ropy naftowej i produktów naftowych oraz termin i sposób odtworzenia zapasów, biorąc pod uwagę stopień zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa,
 - b) zezwolić na obniżenie ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw przez określonych producentów lub handlowców, określając wielkość obniżenia oraz sposób i termin odtworzenia tych zapasów, lub
 - c) nakazać producentom lub handlowcom przedstawienie oferty sprzedaży określonej ilości ropy naftowej lub paliw z zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, określając termin jej obowiązywania.

Art. 35. 1. Decyzje, o których mowa w art. 33 ust. 1 pkt 3, minister właściwy do spraw gospodarki wydaje z urzędu lub na wniosek.

2. Z wnioskiem o wydanie decyzji, o których mowa w art. 33 ust. 1 pkt 3 lit. a, może wystąpić:

- 1) wojewoda;
- 2) producent lub handlowiec, obowiązani do tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw.

3. Z wnioskiem o wydanie decyzji, o których mowa w art. 33 ust. 1 pkt 3 lit. b, może wystąpić:

1) wojewoda;

2) podmiot zainteresowany nabyciem paliw, mający szczególne znaczenie dla ochrony życia, zdrowia, bezpieczeństwa obywateli lub funkcjonowania państwa lub gospodarki.

4. Decyzje, o których mowa w art. 34 pkt 2 lit. b i c, minister właściwy do spraw gospodarki wydaje z urzędu.

Art. 36. W przypadku konieczności podjęcia działań, o których mowa w art. 33 ust. 1 lub w art. 34, minister właściwy do spraw gospodarki może, w drodze rozporządzenia, dopuścić do obrotu paliwa, które nie spełniają określonych w przepisach wymagań jakościowych, po uzyskaniu zgody Komisji Europejskiej, w trybie określonym w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, w odniesieniu do paliw, w zakresie których taka zgoda jest wymagana.

Art. 37. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób obniżania ilości zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, w szczególności:

- 1) tryb postępowania przy wydawaniu decyzji, o których mowa w art. 33 ust. 1 pkt 3 oraz w art. 34 pkt 2 lit. b i c,
- 2) dane, które powinny być zawarte we wnioskach o wydanie decyzji, o których mowa w art. 33 ust. 1 pkt 3,
- 3) kategorie podmiotów o szczególnym znaczeniu dla funkcjonowania państwa lub gospodarki, ochrony życia, zdrowia lub bezpieczeństwa obywateli, mające prawo do pierwszeństwa zaopatrzenia w paliwa pochodzące z zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw oraz ich miejsce w systemie priorytetowego zaopatrzenia w ropę naftową i paliwa

— biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnego procesu podejmowania decyzji oraz konieczność zapewnienia priorytetowego zaopatrzenia w paliwa wymienionych podmiotów.

Art. 38. 1. W sytuacjach, o których mowa w art. 32 ust. 1, informacje, o których mowa w art. 22 ust. 1, oraz informacje o planowanej przez producentów produkcji paliw lub zakontraktowanym lub planowanym przez handlowców przywozie ropy naftowej lub paliw oraz planowanej ich sprzedaży w ramach dostaw wewnętrznych i eksportu, producenci, handlowcy, a także przedsiębiorcy świadczący usługi magazynowania i przedsiębiorcy, którym zlecono tworzenie i utrzymywanie zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw przekazują niezwłocznie Agencji Rezerw Materiałowych, na każde żądanie.

2. Agencja Rezerw Materiałowych przekazuje niezwłocznie ministrowi właściwemu do spraw gospodarki informacje, o których mowa w ust. 1 oraz w art. 22 ust. 1.

Art. 39. 1. W sytuacjach, o których mowa w art. 32 ust. 1, Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwe-

go do spraw gospodarki, w drodze rozporządzenia, może włączyć do zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw zapasy handlowe, o ile zapasy te spełniają warunki określone w art. 8 ust. 1 i 2, biorąc pod uwagę skalę zakłóceń w dostawach ropy naftowej lub paliw.

2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, określa szczegółowo kategorie zapasów ropy naftowej lub paliw włączanych do zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, z uwzględnieniem obowiązujących klasyfikacji wyrobów.

Art. 40. 1. W sytuacjach, o których mowa w art. 32 ust. 1, Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki, może, w drodze rozporządzenia, wprowadzić na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części ograniczenia w zakresie obrotu paliwami, polegające na wyznaczeniu:

- 1) maksymalnej ilości paliw sprzedawanych przez stacje paliw w ciągu doby lub
- 2) maksymalnej ilości paliw, jaką jednorazowo może zakupić odbiorca, lub
- 3) godzin sprzedaży paliw na stacjach paliw

— biorąc pod uwagę wielkość i rodzaj zakłóceń w dostawach ropy naftowej lub paliw oraz konieczność wywiązania się Rzeczypospolitej Polskiej z zobowiązań międzynarodowych.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, określa się przyczyny wprowadzenia ograniczeń w zakresie obrotu paliwami, datę ich wprowadzenia oraz obszar i okres ich obowiązywania, a także rodzaje wprowadzanych ograniczeń.

Art. 41. 1. W sytuacjach, o których mowa w art. 32 ust. 1, Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki, może, w drodze rozporządzenia, wprowadzić ograniczenia mające na celu zmniejszenie zużycia paliw przez odbiorców, polegające na wprowadzeniu:

- 1) ograniczeń sprzedaży paliw przez sprzedaż tych paliw na podstawie wydanych odbiorcom pisemnych upoważnień do zakupu określonej ilości paliw, w określonym czasie,
- 2) ograniczeń lub zakazu sprzedaży paliw na stacjach paliw do zbiorników innych niż zbiorniki paliwowe zamontowane w sposób trwały w pojazdach samochodowych,
- 3) ograniczeń dopuszczalnej prędkości pojazdów samochodowych, określonej w art. 20 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. — Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.⁶⁾),

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 109, poz. 925, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1486 i Nr 180, poz. 1494 i 1497 oraz z 2006 r. Nr 17, poz. 141, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 190, poz. 1400, Nr 191, poz. 1410 i Nr 235, poz. 1701.

4) ograniczeń używania pojazdów samochodowych oraz jednostek pływających na morskich wodach wewnętrznych i na morzu terytorialnym, a także na śródlądowych drogach wodnych oraz ograniczeń w ruchu lotniczym,

5) zakazu organizacji imprez motorowych,

6) ograniczeń funkcjonowania transportu towarów i osób

— uwzględniając zadania i znaczenie odbiorców paliw dla funkcjonowania państwa lub gospodarki, ochrony życia, zdrowia lub bezpieczeństwa obywateli.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, określa się przyczyny wprowadzenia ograniczeń, datę ich wprowadzenia oraz obszar i okres ich obowiązywania, a także rodzaje środków mających na celu ograniczenie zużycia paliw oraz rodzaje podmiotów wyłączonych ze stosowania ograniczeń, ze względu na ich znaczenie dla funkcjonowania państwa lub gospodarki, ochrony życia, zdrowia lub bezpieczeństwa obywateli.

Art. 42. 1. Nadawcy programów radiowych i telewizyjnych są obowiązani do niezwłocznego, nieodpłatnego podania do publicznej wiadomości informacji o wydaniu rozporządzeń, o których mowa w art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1.

2. Wojewodowie są obowiązani do ogłoszenia informacji o wydaniu rozporządzeń, o których mowa w art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1, w sposób zwyczajowo przyjęty na obszarze ich właściwości.

Art. 43. 1. Przestrzeganie ograniczeń wprowadzonych na podstawie art. 40 i 41 podlega kontroli.

2. Organami uprawnionymi do kontroli przestrzegania ograniczeń są:

- 1) wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, w zakresie ograniczeń, o których mowa w art. 40;
- 2) wojewódzki komendant Policji lub wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w zakresie ograniczeń, o których mowa w art. 41.

3. Kontrole, o których mowa w ust. 1, są dokonywane na zasadach określonych w ustawach dotyczących tych organów.

4. Koordynatorami działań kontrolnych są wojewodowie.

Art. 44. 1. Wojewodowie przygotowują plany działań, mające na celu zapewnienie wdrożenia ograniczeń, o których mowa w art. 40 i 41, określające:

- 1) sposób przygotowania i rozdziału upoważnień do zakupu paliw, o których mowa w art. 41 ust. 1 pkt 1;

2) sposób koordynacji kontroli przestrzegania ograniczeń, o których mowa w art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1;

3) służby odpowiedzialne za rozdział upoważnień do zakupu paliw, o których mowa w art. 41 ust. 1;

4) wykaz podmiotów o szczególnym znaczeniu dla funkcjonowania państwa lub gospodarki, ochrony życia, zdrowia lub bezpieczeństwa obywateli, mających prawo pierwszeństwa do zaopatrywania się w paliwa pochodzące z zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, mających siedzibę na obszarze ich właściwości.

2. Plany, o których mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw gospodarki zatwierdza, w drodze decyzji, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Plany te podlegają corocznej aktualizacji w terminie do dnia 31 sierpnia lub w terminie 5 dni od dnia opublikowania rozporządzeń, o których mowa w art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1.

3. Zaktualizowane plany, o których mowa w ust. 1, podlegają zatwierdzeniu na zasadach określonych w ust. 2.

Art. 45. Do informacji zawartych w dokumentach, o których mowa w art. 31, oraz planach, o których mowa w art. 44 ust. 1 pkt 4, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych.

Art. 46. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) organy uprawnione do wydawania odbiorcom upoważnień, o których mowa w art. 41 ust. 1 pkt 1,
- 2) wzory upoważnień do:
 - a) zakupu określonej ilości paliw, o których mowa w art. 41 ust. 1 pkt 1,
 - b) przeprowadzenia kontroli przestrzegania ograniczeń, o których mowa w art. 44 ust. 1

— uwzględniając konieczność zapewnienia sprawności wydawania tych upoważnień.

Art. 47. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki powiadamia niezwłocznie Komisję Europejską oraz odpowiednie organy organizacji międzynarodowych, jeżeli wynika to z zobowiązań międzynarodowych, o każdym przypadku obniżenia ilości zapasów interwencyjnych, które powoduje zmniejszenie tych zapasów poniżej poziomu określonego w art. 3 ust. 3.

2. Powiadomienie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać:

- 1) oznaczenie daty obniżenia zapasów interwencyjnych;
- 2) informacje o:
 - a) przyczynie obniżenia zapasów interwencyjnych,

- b) podjętych działaniach mających na celu odtworzenie zapasów interwencyjnych,
- c) przewidywanych zmianach w poziomie zapasów interwencyjnych do dnia ich odtworzenia.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki powiadamia niezwłocznie Komisję Europejską oraz odpowiednie organy organizacji międzynarodowych o wprowadzeniu ograniczeń, o których mowa w art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1.

Art. 48. 1. W przypadku gdy działania zastosowane na poziomie krajowym są niewystarczające do wyeliminowania zagrożeń, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1, minister właściwy do spraw gospodarki, po uzyskaniu akceptacji Rady Ministrów, może wystąpić do Komisji Europejskiej lub odpowiednich organów innych organizacji międzynarodowych, jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych, z wnioskiem o wszczęcie konsultacji w sprawie podjęcia wspólnych działań interwencyjnych.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności opis działań zastosowanych na poziomie krajowym oraz propozycje środków, jakie mogą być podjęte na poziomie międzynarodowym.

Rozdział 6

Zasady postępowania w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa w zakresie gazu ziemnego oraz konieczności wypełnienia zobowiązań międzynarodowych

Art. 49. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego oraz podmioty zlecające świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji gazu ziemnego są obowiązani posiadać procedury postępowania mające zastosowanie w przypadku:

- 1) wystąpienia zakłóceń w dostarczaniu gazu ziemnego do systemu gazowego;
- 2) nieprzewidzianego wzrostu zużycia gazu ziemnego przez odbiorców.

2. Procedury postępowania, po ich uzgodnieniu z podmiotami odpowiedzialnymi za ich realizację, w tym odpowiednio z operatorami innych systemów gazowych lub odbiorcami, są przekazywane niezwłocznie operatorowi systemu przesyłowego gazowego lub operatorowi systemu połączonego gazowego.

3. Obowiązku opracowania procedur, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się do odbiorców gazu ziemnego w gospodarstwach domowych.

4. Procedury postępowania, o których mowa w ust. 1, powinny określać w szczególności sposób:

- 1) uruchamiania dodatkowych dostaw gazu ziemnego z innych źródeł lub kierunków;

- 2) zmniejszania poboru gazu ziemnego przez odbiorców, zgodnie z umowami z nimi zawartymi, niebędącego ograniczeniami, o których mowa w art. 56 ust. 1.

Art. 50. 1. W przypadku wystąpienia zakłóceń w dostawach gazu ziemnego do systemu gazowego lub nieprzewidzianego wzrostu jego zużycia przez odbiorców, przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego oraz podmioty zlecające świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji gazu ziemnego podejmują działania mające na celu przeciwdziałanie temu zagrożeniu, w szczególności działania określone w procedurach, o których mowa w art. 49 ust. 1.

2. Po podjęciu wszelkich działań umożliwiających zaspokojenie potrzeb swoich odbiorców na gaz ziemny, przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego oraz podmioty zlecające świadczenie usług przesyłania gazu ziemnego zawiadamiają:

- 1) operatora systemu gazowego o wystąpieniu zdarzeń, o których mowa w art. 49 ust. 1, i podjętych działaniach w celu zapewnienia bezpieczeństwa dostaw gazu ziemnego swoim odbiorcom lub o braku możliwości zapewnienia tego bezpieczeństwa w terminie umożliwiającym podjęcie działań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa dostarczania gazu ziemnego odbiorcom i prawidłowe funkcjonowanie systemu gazowego;
- 2) niezwłocznie odbiorców, z którymi zawarto umowy sprzedaży gazu ziemnego, za pośrednictwem ogólnopolskich środków masowego przekazu, o wystąpieniu zdarzeń, o których mowa w art. 49 ust. 1, i ich wpływie na bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego oraz o podjętych działaniach w celu likwidacji skutków tych zdarzeń.

Art. 51. 1. Po otrzymaniu zawiadomienia, o którym mowa w art. 50 ust. 2 pkt 1, lub w przypadku wystąpienia gwałtownego, nieprzewidzianego uszkodzenia lub zniszczenia urządzeń, instalacji lub sieci, powodującego przerwę w ich używaniu lub utratę ich właściwości zagrażającą bezpieczeństwu funkcjonowania systemu gazowego, operator systemu gazowego podejmuje, we współpracy z podmiotami, o których mowa w art. 49 ust. 1, oraz innymi operatorami systemów gazowych, niezbędne działania mające na celu zapewnienie lub przywrócenie prawidłowego funkcjonowania tego systemu, a w szczególności działania określone w instrukcji ruchu i eksploatacji sieci, o której mowa w art. 9g ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. — Prawo energetyczne.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1:

- 1) przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego, operatorzy systemów

magazynowania gazu ziemnego i skraplania gazu ziemnego oraz podmioty dysponujące mocą instalacji magazynowych i instalacji skroplonego gazu ziemnego są obowiązane do pozostawiania w gotowości do uruchomienia zapasów obowiązkowych gazu ziemnego;

- 2) operator systemu przesyłowego gazowego lub operator systemu połączonego gazowego niezwłocznie informuje przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego o konieczności i terminie uruchomienia zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, a po uzyskaniu zgody, o której mowa w art. 26 ust. 1, uruchamia dostawy pochodzące z zapasów obowiązkowych gazu ziemnego;
- 3) przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego oraz użytkownicy systemu gazowego są obowiązani realizować polecenia operatora systemu przesyłowego gazowego lub operatora systemu połączonego gazowego.

Art. 52. 1. Operator systemu przesyłowego gazowego lub operator systemów połączonych gazowych uruchamia zapasy obowiązkowe gazu ziemnego po uzyskaniu zgody, o której mowa w art. 26 ust. 1. O uruchomieniu zapasów obowiązkowych gazu ziemnego operatorzy ci informują operatora systemu magazynowania tego gazu najpóźniej w dniu uruchomienia tych zapasów.

2. Operator systemu przesyłowego gazowego lub operator systemów połączonych gazowych informuje niezwłocznie zlecających usługę przesyłania lub dystrybucji gazu ziemnego o uruchomieniu, na ich rzecz, tych zapasów.

3. Operator systemu magazynowania gazu ziemnego przekazuje odpowiednio operatorowi systemu przesyłowego gazowego lub operatorowi systemów połączonych gazowych, w terminie 7 dni od dnia każdorazowego uruchomienia zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, informacje o właścicielach i ilościach gazu ziemnego pobranego z instalacji magazynowych.

4. W wypadku uruchomienia zapasów obowiązkowych gazu ziemnego z instalacji magazynowej, w której są magazynowane te zapasy należące do więcej niż jednego przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiotu dokonującego przywozu gazu ziemnego, przyjmuje się, że uruchomiono zapasy obowiązkowe gazu ziemnego należące do każdego z tych przedsiębiorstw w takim samym stosunku.

5. Operator systemu przesyłowego gazowego lub operator systemów połączonych gazowych przekazuje informacje, o których mowa w ust. 3:

1) operatorowi systemu dystrybucyjnego oraz przedsiębiorstwu energetycznemu lub podmiotowi będącemu właścicielem zapasów obowiązkowych gazu ziemnego;

2) zlecającym usługę przesyłania lub dystrybucji gazu ziemnego, na rzecz których nastąpiło uruchomienie dodatkowych dostaw tego gazu.

6. Przedsiębiorstwo energetyczne i zlecający usługę przesyłania lub dystrybucji gazu ziemnego, na których rzecz nastąpiło uruchomienie zapasów obowiązkowych gazu ziemnego w terminie 60 dni, licząc od końca miesiąca, w którym nastąpiło ich uruchomienie:

1) dostarczą właścicielowi wykorzystanego gazu ziemnego równoważne ilości gazu ziemnego, o ile istnieją techniczne możliwości zatłoczenia gazu ziemnego do instalacji magazynowej, lub

2) dokonają rozliczeń z właścicielem dostarczonego im gazu ziemnego, zgodnie z zasadami określonymi w obowiązującej taryfie właściciela tego gazu; jeżeli właściciel gazu ziemnego nie jest obowiązany do posiadania taryfy, zasady rozliczeń określają rozliczające się strony.

7. Operator systemu przesyłowego gazowego lub operator systemu połączonego gazowego niezwłocznie informuje ministra właściwego do spraw gospodarki i Prezesa URE o terminie i ilości uruchomionych zapasów obowiązkowych gazu ziemnego. Informacje te są przekazywane codziennie, do godziny 10⁰⁰, i dotyczą poprzedniej doby.

Art. 53. Jeżeli w ocenie operatora systemu przesyłowego gazowego lub operatora systemów połączonych gazowych działania, o których mowa w art. 50 i 52, nie spowodują przywrócenia stanu bezpieczeństwa paliwowego państwa w zakresie gazu ziemnego, operator ten, z własnej inicjatywy lub na podstawie informacji uzyskanych od przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą, zgłasza ministrowi właściwemu do spraw gospodarki potrzebę wprowadzenia ograniczeń w poborze gazu ziemnego, zgodnie z planami wprowadzania ograniczeń, o których mowa w art. 58 ust. 1.

Art. 54. 1. W przypadku:

- 1) zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa,
- 2) nieprzewidzianego wzrostu zużycia gazu ziemnego przez odbiorców,
- 3) wystąpienia zakłóceń w przywozie gazu ziemnego,
- 4) awarii w sieciach operatorów systemów gazowych,
- 5) zagrożenia bezpieczeństwa funkcjonowania sieci gazowych,
- 6) zagrożenia bezpieczeństwa osób,

- 7) zagrożenia wystąpieniem znacznych strat materialnych,
- 8) konieczności wypełnienia przez Rzeczpospolitą Polską zobowiązań międzynarodowych

— na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w poborze gazu ziemnego, zwane dalej „ograniczeniami”.

2. Ograniczenia polegają na ograniczeniu maksymalnego godzinowego i dobowego poboru gazu ziemnego.

Art. 55. 1. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb wprowadzania ograniczeń, biorąc pod uwagę znaczenie odbiorców dla gospodarki lub funkcjonowania państwa, w tym zadania przez nich wykonywane, oraz ochronę odbiorców przed wprowadzonymi ograniczeniami.

2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, powinno określać w szczególności:

- 1) sposób wprowadzenia ograniczeń, umożliwiający odbiorcom gazu ziemnego dostosowanie się do tych ograniczeń w określonym czasie;
- 2) rodzaje odbiorców objętych ograniczeniami;
- 3) zakres i okres ochrony odbiorców przed wprowadzonymi ograniczeniami, w szczególności odbiorców gazu ziemnego w gospodarstwach domowych, w przypadku:
 - a) niedoboru gazu ziemnego w systemie gazowym,
 - b) wystąpienia skrajnie niskich temperatur zewnętrznych w okresie największego zapotrzebowania na gaz ziemny w systemie gazowym;
- 4) zakres planów wprowadzania ograniczeń, o których mowa w art. 58 ust. 1, oraz sposób określania w nich wielkości tych ograniczeń;
- 5) sposób podawania do publicznej wiadomości informacji o ograniczeniach;
- 6) sposób współdziałania operatorów systemów dystrybucyjnych gazowych oraz operatorów systemów magazynowania gazu ziemnego z operatorem systemu przesyłowego gazowego w okresie trwania ograniczeń, w tym zakres przekazywanych informacji.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki informuje niezwłocznie Komisję Europejską o przepisach wydanych na podstawie ust. 1.

Art. 56. 1. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki może wprowadzić, w drodze rozporządzenia, na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części ograniczenia, biorąc pod uwagę znaczenie odbiorców dla

gospodarki i funkcjonowania państwa, w szczególności zadania wykonywane przez tych odbiorców oraz okres, na jaki będą wprowadzane te ograniczenia.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki informuje niezwłocznie Komisję Europejską, państwa członkowskie Unii Europejskiej oraz państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) — strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym o wprowadzeniu ograniczeń.

Art. 57. Przedsiębiorstwa energetyczne nie ponoszą odpowiedzialności za skutki wprowadzanych ograniczeń.

Art. 58. 1. Operatorzy systemów przesyłowych gazowych, operatorzy systemów dystrybucyjnych gazowych oraz operatorzy systemów połączonych gazowych lub przedsiębiorstwa energetyczne pełniące funkcję operatorów są obowiązani do opracowania planów wprowadzania ograniczeń.

2. Plany wprowadzania ograniczeń opracowane przez operatorów lub przedsiębiorstwa energetyczne pełniące funkcję operatorów, o których mowa w ust. 1, określają maksymalne godzinowe i dobowe ilości poboru gazu ziemnego przez poszczególnych odbiorców przyłączonych do ich sieci, dla poszczególnych stopni zasilania.

3. Podmioty, o których mowa w ust. 1, informują odbiorców o ustalonej dla nich w zatwierdzonym planie wprowadzania ograniczeń maksymalnej ilości poboru gazu ziemnego w poszczególnych stopniach zasilania. Wielkości te, określone w zatwierdzonych planach wprowadzania ograniczeń, stają się integralną częścią umów sprzedaży, umów o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji gazu ziemnego oraz umów kompleksowych, w rozumieniu art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. — Prawo energetyczne.

4. Ograniczenia wynikające z planów wprowadzania ograniczeń nie mają zastosowania do odbiorców gazu ziemnego w gospodarstwach domowych.

5. Odbiorcy objęci planami wprowadzania ograniczeń informują właściwego operatora lub przedsiębiorstwa energetyczne pełniące funkcję operatora, o którym mowa w ust. 1, do którego sieci są przyłączeni, do dnia 31 lipca każdego roku, o minimalnej ilości gazu ziemnego, której pobór nie powoduje zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych i odpowiada maksymalnemu dozwolonemu poborowi gazu ziemnego w 10. stopniu zasilania. Określona w informacji ilość gazu ziemnego może być weryfikowana przez operatorów, o których mowa w ust. 1.

6. Operatorzy, o których mowa w ust. 1, mogą dokonać weryfikacji informacji podanych przez odbiorców dotyczących minimalnych ilości gazu ziemnego, których pobór nie powoduje zagrożenia bezpieczeń-

stwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych.

7. Czynności weryfikacyjne wykonują, na zlecenie operatorów, o których mowa w ust. 1, autoryzowani audytorzy w dziedzinie energetyki przemysłowej, po okazaniu certyfikatu oraz po doręczeniu przedsiębiorcy albo osobie przez niego upoważnionej upoważnienia do przeprowadzenia kontroli działalności przedsiębiorcy wystawionego przez operatora.

8. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 7, zawiera:

- 1) imię i nazwisko audytora;
- 2) oznaczenie odbiorcy, którego informacje podlegają weryfikacji;
- 3) określenie zakresu weryfikacji;
- 4) wskazanie daty rozpoczęcia i przewidywanego terminu zakończenia weryfikacji;
- 5) wskazanie podstawy prawnej weryfikacji;
- 6) oznaczenie operatora dokonującego weryfikacji;
- 7) określenie daty i miejsca wystawienia upoważnienia;
- 8) podpis osoby wystawiającej upoważnienie.

9. Weryfikacja, o której mowa w ust. 6, polega na sprawdzeniu prawidłowości ustalenia minimalnych godzinowych i dobowych ilości gazu ziemnego, których pobór nie powoduje zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych.

10. Upoważnionym audytorom przysługuje prawo:

- 1) wejścia na teren nieruchomości i do obiektów odbiorcy;
- 2) żądania ustnych lub pisemnych wyjaśnień, a także żądania okazania dokumentów dotyczących procesów technologicznych i eksploatacji urządzeń odbiorcy.

11. Audytorzy wykonują czynności w obecności odbiorcy lub osoby przez niego upoważnionej.

12. Z przeprowadzonej weryfikacji sporządza się protokół dokonanych czynności, który powinien zawierać wnioski oraz pouczenie o sposobie złożenia zastrzeżeń co do jego treści. W przypadku odmowy podpisania przez odbiorcę protokołu z weryfikacji, audytor dokonuje stosownej adnotacji w protokole.

13. Odmowa podpisania protokołu z weryfikacji przez osobę, o której mowa w ust. 12, nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez audytora i realizacji ustaleń kontroli.

14. W sprawach spornych dotyczących ustaleń zawartych w protokole weryfikacji rozstrzyga Prezes URE, w drodze decyzji, na wniosek odbiorcy złożony w terminie 7 dni od dnia doręczenia protokołu.

15. Jeżeli ilość paliwa gazowego podana przez odbiorcę jest zawyżona o więcej niż 10 %, koszty weryfikacji pokrywa odbiorca. Jednocześnie minimalne godzinowe i dobowe ilości gazu ziemnego, których pobór nie powoduje zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych, określone w trakcie weryfikacji, zostają wprowadzone do planu ograniczeń jako odpowiadające 10. stopniowi zasilania.

16. Operatorzy systemów dystrybucyjnych, systemów połączonych lub przedsiębiorstwa pełniące funkcje operatorów, na wniosek operatora systemu przesyłowego gazowego, przekazują mu dane dotyczące dobowych ilości poboru gazu ziemnego przez odbiorców objętych planami wprowadzania ograniczeń do 10. dnia każdego miesiąca za miesiąc poprzedni.

17. Operatorzy lub przedsiębiorstwa energetyczne pełniące funkcję operatorów, o których mowa w ust. 1, aktualizują corocznie plany wprowadzania ograniczeń i przedkładają je, do dnia 15 listopada danego roku, Prezesowi URE do zatwierdzenia w drodze decyzji.

18. Operatorzy systemów dystrybucyjnych gazowych, operatorzy systemów połączonych gazowych oraz przedsiębiorstwa pełniące funkcje operatorów przekazują niezwłocznie operatorowi systemu przesyłowego gazowego zatwierdzone plany wprowadzania ograniczeń.

Art. 59. 1. W okresie obowiązywania ograniczeń, wprowadzonych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 56 ust. 1, operator systemu przesyłowego gazowego lub operator systemów połączonych:

- 1) realizuje obowiązki związane z wprowadzaniem ograniczeń, przez ustalanie i podawanie do publicznej wiadomości stopni zasilania, zgodnie z planami wprowadzania ograniczeń;
- 2) koordynuje działania przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym, innych operatorów systemów gazowych, operatorów systemów magazynowania gazu ziemnego, operatorów systemów skraplania gazu ziemnego w celu zapewnienia bezpieczeństwa systemu gazowego i realizacji ograniczeń wprowadzonych na podstawie art. 56 ust. 1;
- 3) dysponuje pełną mocą i pojemnością instalacji magazynowania gazu ziemnego oraz skraplania gazu ziemnego przyłączonych do systemu gazowego oraz uruchamia zapasy obowiązkowe gazu ziemnego.

2. W okresie obowiązywania ograniczeń, operatorzy systemów dystrybucyjnych gazowych lub operatorzy systemów połączonych gazowych przekazują operatorowi systemu przesyłowego gazowego, do godziny 10⁰⁰ każdej doby, dane dotyczące dobowych ilości poboru gazu ziemnego przez odbiorców objętych planami ograniczeń, o których mowa w art. 58 ust. 1, za poprzednią dobę.

3. W okresie wprowadzenia ograniczeń zapasy obowiązkowe gazu ziemnego są uruchamiane zgodnie z procedurą określoną w art. 26.

Art. 60. Przestrzeganie ograniczeń wprowadzonych na podstawie art. 56 ust. 1 podlega kontroli Prezesa URE.

Art. 61. 1. W przypadku wystąpienia zdarzeń, w wyniku których zastosowane działania, o których mowa w art. 50—52 i art. 56 ust. 1, nie usunęły zagrożeń, o których mowa w art. 54 ust. 1 pkt 1, 6 i 7, operator systemu przesyłowego gazowego lub operator systemów połączonych, w porozumieniu z przedsiębiorstwami energetycznymi wykonującymi działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiotem dokonującym przywozu gazu ziemnego, lub z własnej inicjatywy niezwłocznie zawiadamia o tym ministra właściwego do spraw gospodarki.

2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności opis:

- 1) zdarzeń, o których mowa w ust. 1, oraz ich wpływu na bezpieczeństwo paliwowe państwa w zakresie dostaw gazu ziemnego;
- 2) działań podjętych w celu likwidacji skutków zdarzeń, o których mowa w ust. 1;
- 3) proponowanych środków, jakie mogą być zastosowane przez Komisję Europejską.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki może wystąpić z wnioskiem do Rady Ministrów o podjęcie działań polegających na:

- 1) zawiadomieniu Przewodniczącego Grupy Koordynacyjnej do spraw Gazu o wystąpieniu zdarzeń, o których mowa w ust. 1, lub
- 2) wystąpieniu do Komisji Europejskiej z żądaniem zwołania Grupy Koordynacyjnej do spraw Gazu.

4. Zawiadomienie lub wystąpienie, o których mowa w ust. 3, zawierają w szczególności opis:

- 1) zdarzeń, o których mowa w ust. 1, oraz ich wpływu na bezpieczeństwo paliwowe państwa w zakresie dostaw gazu ziemnego;
- 2) działań podjętych w celu likwidacji skutków zdarzeń, o których mowa w ust. 1;

- 3) proponowanych środków, jakie mogą być zastosowane przez Komisję Europejską.

Art. 62. Po wykonaniu czynności, o których mowa w art. 61 ust. 3, Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, włączyć do zapasów obowiązkowych gazu ziemnego pozostałe zapasy tego gazu znajdujące się w instalacjach magazynowych na terenie kraju, przewyższające utrzymywane stany obowiązkowe, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia ciągłości dostaw gazu ziemnego, w przypadkach, o których mowa w art. 50—52 i art. 56 ust. 1, po zastosowaniu działań określonych w ustawie.

Rozdział 7

Kary pieniężne

Art. 63. 1. Karze pieniężnej podlega ten kto:

- 1) nie dopełnia obowiązku tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych, o którym mowa w art. 5 lub 24, w przewidzianym terminie i wymaganej ilości;
- 2) obniża ilości zapasów obowiązkowych poniżej poziomu określonego w ustawie;
- 3) utrzymuje, w ramach zapasów obowiązkowych, paliwa lub gaz ziemny niespełniające wymagań jakościowych obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z zastrzeżeniem art. 3 ust. 7;
- 4) będąc osobą kierującą przedsiębiorstwem nie dopełnia obowiązku złożenia wniosku o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 14 ust. 1;
- 5) będąc osobą kierującą działalnością producenta lub handlowca nie przedstawi w wyznaczonym terminie informacji, o których mowa w art. 22 ust. 1 i 3 lub art. 38, albo przedstawi w tej informacji dane nieprawdziwe;
- 6) będąc osobą kierującą działalnością przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 24, nie przedstawi, w wyznaczonym terminie, informacji, o których mowa w art. 27, albo przedstawi w tej informacji dane nieprawdziwe;
- 7) nie dopełnia obowiązku sprzedaży zapasów obowiązkowych, o którym mowa w art. 33 ust. 1 pkt 3 lit. b;
- 8) nie dopełnia obowiązku przedstawienia oferty sprzedaży, o którym mowa w art. 34 pkt 2 lit. c;
- 9) nie przestrzega ograniczeń w zakresie obrotu paliwami, o których mowa w art. 40 ust. 1;
- 10) nie przestrzega ograniczeń w sprzedaży paliw, o których mowa w art. 41 ust. 1 pkt 1 lub 2;
- 11) nie stosuje się do ograniczeń w poborze gazu ziemnego, o których mowa w art. 56;

12) nie przestrzega ograniczeń w używaniu:

- a) pojazdów samochodowych i motocykli oraz jednostek pływających na śródlądowych drogach wodnych,
 - b) statków na morskich wodach wewnętrznych i na morzu terytorialnym,
 - c) statków powietrznych w ruchu lotniczym
- o których mowa w art. 41 ust. 1 pkt 4;

13) nie przestrzega zakazu organizacji imprez motorowych, o którym mowa w art. 41 ust. 1 pkt 5;

14) nie przestrzega ograniczeń w funkcjonowaniu transportu towarów i osób, o których mowa w art. 41 ust. 1 pkt 6;

15) będąc podmiotem wyłączonego z ograniczeń, o których mowa w art. 41, dokonuje odsprzedaży zakupionego paliwa;

16) nie dopełnia obowiązku, o którym mowa w art. 24 ust. 2 pkt 2;

17) będąc osobą kierującą działalnością producenta lub handlowca nie przedstawi, w wyznaczonym terminie, informacji, o których mowa w art. 22 ust. 2, albo przedstawi w tej informacji dane nieprawdziwe;

18) będąc osobą kierującą działalnością producenta, handlowca nie usunie uchybień, do czego został obowiązany na podstawie art. 29 ust. 9;

19) będąc osobą kierującą działalnością przedsiębiorstwa energetycznego prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą, podmiotu dokonującego przywozu gazu ziemnego lub przedsiębiorstwa energetycznego prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie magazynowania gazu ziemnego, nie usunie, w wyznaczonym terminie, uchybień, do czego został obowiązany na podstawie art. 30 ust. 9;

20) będąc przedsiębiorcą magazynującym zapasy państwowe ropy naftowej i produktów naftowych, dopuścić do powstania niedoboru w stosunku do ewidencyjnego stanu tych zapasów lub dopuścić się uchybień w zakresie magazynowania zapasów państwowych, ich wymiany, konserwacji oraz ilościowej i jakościowej ochrony stanu tych zapasów.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, kara pieniężna wynosi 250 % wartości niedoboru ropy naftowej lub paliw lub gazu ziemnego.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, kara pieniężna stanowi iloczyn 250 % wartości jednostkowych paliw lub gazu ziemnego spełniających wymagania jakościowe i ilości paliw lub gazu ziemnego niespełniających wymagań jakościowych.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 4—6, kara pieniężna wynosi od dwukrotnego do dziesięciokrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, obowiązującego w kwartale, w którym nastąpiło niedopełnienie obowiązku.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 7, kara pieniężna wynosi 350 % wartości niesprzedanych zapasów.

6. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 8—10, kara pieniężna wynosi od 10 % do 15 % przychodu ukaranego przedsiębiorcy osiągniętego w poprzednim roku podatkowym, a jeżeli kara dotyczy działalności wykonywanej na podstawie koncesji, wysokość kary wynosi od 10 % do 15 % przychodu ukaranego przedsiębiorcy, wynikającego z działalności koncesjonowanej, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 11, stosuje się kary w zależności od ilości pobranego gazu ziemnego w okresie przekroczenia mocy wynikającej z wprowadzonych ograniczeń. Przekroczenie mocy oblicza się w następujący sposób:

1) w przypadku przekroczenia mocy godzinowej — jako iloczyn mocy maksymalnej, zarejestrowanej przez układ pomiarowy, ponad moc wynikającą z wprowadzonych ograniczeń, ilości godzin w miesiącu, w którym obowiązywały ograniczenia, i czterokrotności stawki opłaty stałej za usługę przesyłania dla danej grupy taryfowej, do której odbiorca zostałby zakwalifikowany na podstawie mocy ustalonej dla tego odbiorcy w pierwszym stopniu zasilania;

2) w przypadku przekroczenia mocy godzinowej i mocy dobowej — jako iloczyn mocy maksymalnej zarejestrowanej przez układ pomiarowy, ponad moc wynikającą z wprowadzonych ograniczeń, ilości godzin w miesiącu, w którym obowiązywały ograniczenia, i ośmiokrotności stawki opłaty stałej za usługę przesyłania dla danej grupy taryfowej, do której odbiorca zostałby zakwalifikowany na podstawie mocy ustalonej dla tego odbiorcy w pierwszym stopniu zasilania.

8. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 12, kara pieniężna wynosi od 500 zł do 1 000 zł.

9. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 13 i 14, kara pieniężna wynosi od 5 000 zł do 50 000 zł.

10. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 15, kara pieniężna wynosi od 20 000 zł do 50 000 zł.

11. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 16, kara pieniężna wynosi od 5 000 zł do 50 000 zł.

12. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 17, kara pieniężna wynosi od dwukrotnego do dziesięciokrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodze-

nia w sektorze przedsiębiorstw, obowiązującego w kwartale, w którym nastąpiło niedopełnienie obowiązku.

13. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 18, kara pieniężna wynosi od dwukrotnego do dziesięciokrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, obowiązującego w kwartale, w którym nastąpiło niedopełnienie obowiązku.

14. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 19, kara pieniężna wynosi od dwukrotnego do dziesięciokrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, obowiązującego w kwartale, w którym nastąpiło niedopełnienie obowiązku.

15. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 20, kara pieniężna wynosi 200 % wartości niedoboru lub straty, lub wartości paliw, niespełniających wymagań jakościowych.

16. Wysokość kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1 pkt 1—3 oraz pkt 7, 8 i 20, wylicza się na podstawie:

- 1) cen sprzedaży paliw, w zakresie których nastąpiło naruszenie przepisów ustawy, stosowanych przez producenta lub handlowca w dniu stwierdzenia niedopełnienia obowiązków, a w przypadku niemożności zastosowania tych cen, na podstawie przeciętnych cen stosowanych, w danym miesiącu, przez producenta lub handlowca posiadającego największy udział w krajowym rynku paliw;
- 2) średniej ceny ropy naftowej gatunku Brent, obowiązującej na londyńskiej Międzynarodowej Giełdzie Paliwowej (IPE) w dniu stwierdzenia niedopełnienia obowiązków;
- 3) cen gazu ziemnego ustalonych w taryfie przedsiębiorstwa energetycznego, o którym mowa w art. 24 ust. 1.

Art. 64. 1. Karę pieniężną, o której mowa w art. 63 ust. 1:

- 1) pkt 1—3, 6, 11, 16 i 19 — wymierza Prezes URE;
- 2) pkt 1—8, 18 i 20 — wymierza Agencja Rezerw Materiałowych;
- 3) pkt 9 — wymierza wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej;
- 4) pkt 10 i pkt 12 lit. a oraz pkt 13—15 — wymierza właściwy organ Policji;
- 5) pkt 12 lit. b — wymierza dyrektor urzędu morskiego;
- 6) pkt 12 lit. c — wymierza Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego;

7) pkt 17 — wymierza minister właściwy do spraw gospodarki.

2. Agencja Rezerw Materiałowych wymierza kary, o których mowa w art. 63 ust. 1 pkt 1—8, 18 i 20, w drodze decyzji, od której przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw gospodarki.

3. Prezes URE wymierza kary, o których mowa w art. 63 ust. 1 pkt 1—3, 6, 11, 16 i 19, w drodze decyzji, od której przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie — sądu ochrony konkurencji i konsumentów.

4. Wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej wymierza karę, o której mowa w art. 63 ust. 1 pkt 9, w drodze decyzji, od której przysługuje odwołanie do Głównego Inspektora Inspekcji Handlowej.

5. Właściwy organ Policji wymierza kary, o których mowa w art. 63 ust. 1 pkt 10, pkt 12 lit. a oraz pkt 13—15, w drodze decyzji.

6. Dyrektor urzędu morskiego wymierza karę, o której mowa w art. 63 ust. 1 pkt 12 lit. b, w drodze decyzji, od której przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej.

7. Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego wymierza karę, o której mowa w art. 63 ust. 1 pkt 12 lit. c, w drodze decyzji, od której przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw transportu.

Art. 65. Przy ustalaniu kar pieniężnych, o których mowa w art. 63 ust. 4, 6, 8—14, organ wymierzający karę uwzględni w szczególności czas trwania, stopień oraz przyczyny naruszenia przepisów ustawy, a także częstotliwość ich naruszania w przeszłości przez producenta, handlowca lub osobę kierującą działalnością producenta lub handlowca lub podmiot niestosujący się do ograniczeń.

Art. 66. 1. Należności pieniężne z tytułu kar, o których mowa w art. 63 ust. 2—15, stanowią dochód budżetu państwa.

2. Kar pieniężnych nie nakłada się, jeżeli od stwierdzenia naruszeń ustawy, o których mowa w art. 63 ust. 1 pkt 1—3 oraz pkt 7, upłynął rok.

3. Kar pieniężnych nie nakłada się, jeżeli od stwierdzenia naruszeń ustawy, o których mowa w art. 63 ust. 1 pkt 4—6 oraz pkt 8—20, upłynęły 3 lata.

Art. 67. Kary pieniężne podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym.

Rozdział 8

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 68. W ustawie z dnia 30 maja 1996 r. o rezerwach państwowych oraz zapasach obowiązkowych

paliw (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 197, z późn. zm.⁷⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) tytuł ustawy otrzymuje brzmienie:
„o rezerwach państwowych”;
- 2) w art. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) tworzenia, utrzymywania i finansowania zapasów obowiązkowych węgla kamiennego.”;
- 3) w art. 3 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
„3. Rezerwy gospodarcze ropy naftowej lub paliw w rozumieniu niniejszej ustawy odpowiadają stanom zastrzeżonym, o których mowa w ust. 2.”;
- 4) w art. 10 w ust. 3:
 - a) po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:
„1a) utrzymywanie zapasów państwowych w rozumieniu ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (Dz. U. Nr 52, poz. 343).”;
 - b) w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje pkt 5 w brzmieniu:
„5) wykonywanie innych zadań określonych w odrębnych ustawach.”;
- 5) uchyla się rozdziały 4 i 6;
- 6) uchyla się art. 23a, 23b i 23c;
- 7) art. 24 otrzymuje brzmienie:
„Art. 24. 1. Należności pieniężne z tytułu kar, o których mowa w art. 22 i 23, stanowią dochód budżetu państwa.
2. Kar pieniężnych nie nakłada się, jeżeli od stwierdzenia naruszeń ustawy, o których mowa w art. 22 i 23, upłynął rok.”.

Art. 69. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. — Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, z późn. zm.⁸⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 pkt 10a otrzymuje brzmienie:
„10a) instalacja magazynowa — instalację używaną do magazynowania paliw gazowych, w tym bezbiornikowy magazyn gazu ziemnego oraz pojemności magazynowe gazociągów, będącą własnością przedsiębiorstwa energetycznego lub eksploatowaną

przez to przedsiębiorstwo, włącznie z częścią instalacji skroplonego gazu ziemnego używaną do jego magazynowania, z wyłączeniem tej części instalacji, która jest wykorzystywana do działalności produkcyjnej, oraz instalacji służącej wyłącznie do realizacji zadań operatorów systemu przesyłowego gazowego;”;

- 2) w art. 9c w ust. 1 w pkt 10 średnik zastępuje się kropką i skreśla pkt 11;

- 3) art. 9j otrzymuje brzmienie:

„Art. 9j. 1. W celu zapewnienia bezpieczeństwa funkcjonowania systemu elektroenergetycznego przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej i przyłączone do sieci elektroenergetycznej należącej do tego systemu jest obowiązane do wytwarzania energii elektrycznej lub pozostawiania w gotowości do jej wytwarzania, jeżeli jest to konieczne do zapewnienia jakości dostarczanej energii oraz ciągłości i niezawodności dostarczania tej energii do odbiorców lub uniknięcia zagrożenia bezpieczeństwa osób lub strat materialnych.

2. W przypadku wystąpienia gwałtownego, nieprzewidzianego uszkodzenia lub zniszczenia urządzeń, instalacji, sieci lub obiektów budowlanych powodującego przerwę w ich używaniu lub utratę ich właściwości zagrażającą bezpieczeństwu funkcjonowania systemu elektroenergetycznego, operator systemu przesyłowego podejmuje, we współpracy z zainteresowanymi podmiotami, niezbędne działania mające na celu przywrócenie prawidłowego funkcjonowania tego systemu, zgodnie z procedurami określonymi w art. 9g ust. 6.

3. Działania, o których mowa w ust. 2, polegają na:

- 1) wytwarzaniu energii elektrycznej lub pozostawianiu w gotowości do jej wytwarzania;
- 2) uruchomieniu dodatkowych jednostek wytwórczych energii elektrycznej;
- 3) wprowadzaniu ograniczeń lub wstrzymaniu poboru energii elektrycznej przez odbiorców tej energii na określonym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) wykorzystaniu sieci telekomunikacyjnej służącej do prowadzenia ruchu sieciowego.

4. O wystąpieniu zdarzeń, o których mowa w ust. 2, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego nie-

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 42, poz. 386, z 2005 r. Nr 132, poz. 1110 i Nr 143, poz. 1201 oraz z 2006 r. Nr 169, poz. 1200 i Nr 170, poz. 1217.

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 158, poz. 1123 i Nr 170, poz. 1217 oraz z 2007 r. Nr 21, poz. 124.

zwłocznie informuje ministra właściwego do spraw gospodarki oraz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

5. Koszty ponoszone przez przedsiębiorstwo energetyczne w związku z realizacją obowiązku, o którym mowa w ust. 1, są zaliczane do kosztów działalności wymienionych w art. 45 ust. 1.”;

4) w art. 11:

a) ust. 1—3 otrzymują brzmienie:

„1. W przypadku:

1) zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej polegającego na długookresowym braku równowagi na rynku paliwowo-energetycznym,

2) zagrożenia bezpieczeństwa osób,

3) zagrożenia wystąpieniem znacznych strat materialnych

— na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła.

2. Ograniczenia w sprzedaży paliw stałych polegają na sprzedaży tych paliw na podstawie wydanych odbiorcom upoważnień do zakupu określonej ilości paliw.

3. Ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła polegają na:

1) ograniczeniu maksymalnego poboru mocy elektrycznej oraz dobowego poboru energii elektrycznej;

2) zmniejszeniu lub przerwaniu dostaw ciepła.”,

b) w ust. 5 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki — w odniesieniu do dostarczanej sieciami energii elektrycznej;

2) wojewodowie — w odniesieniu do paliw stałych oraz ciepła;”,

c) ust. 6a otrzymuje brzmienie:

„6a. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 6, określa w szczególności:

1) sposób wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła, umożliwiający odbiorcom tej energii i ciepła dostosowanie się do tych ograniczeń w określonym czasie;

2) rodzaje odbiorców objętych ograniczeniami w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła;

3) zakres i okres ochrony odbiorców przed wprowadzonymi ograniczeniami w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła;

4) zakres planów wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła oraz sposób określania w nich wielkości tych ograniczeń;

5) sposób podawania do publicznej wiadomości informacji o ograniczeniach w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła.”,

d) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki, w drodze rozporządzenia, może wprowadzić na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i ciepła, w przypadku wystąpienia zagrożeń, o których mowa w ust. 1.”,

e) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Minister właściwy do spraw gospodarki informuje niezwłocznie Komisję Europejską i państwa członkowskie Unii Europejskiej oraz państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) — strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym o wprowadzonych ograniczeniach, o których mowa w ust. 7, w zakresie dostarczania i poboru energii elektrycznej.”;

5) uchyla się art. 11a i 11b;

6) w art. 15b w ust. 2 pkt 11 otrzymuje brzmienie:

„11) podejmowane działania i wprowadzone ograniczenia, o których mowa w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakładce na rynku naftowym (Dz. U. Nr 52, poz. 343) oraz ich wpływ na warunki konkurencji na rynku gazu ziemnego;”;

7) uchyla się art. 15d;

8) w art. 33 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Prezes URE udziela koncesji na obrót gazem ziemnym z zagranicą wnioskodawcy, który posiada własne pojemności magazynowe lub zawarł umowę przedwstępną o świadczenie usługi magazynowania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o których mowa w art. 24 ust. 1, w wielkości ustalonej zgodnie

z art. 25 ust. 2 ustawy wymienionej w art. 15b ust. 2 pkt 11.”;

Rozdział 9

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 71. 1. Przedsiębiorcy, którzy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy byli obowiązani do tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych paliw ciekłych, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 30 maja 1996 r. o rezerwach państwowych oraz zapasach obowiązkowych paliw, są obowiązani do:

- 1) dokonania przeliczenia utworzonych zapasów obowiązkowych zgodnie z zasadami tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw — w terminie 15 dni od dnia wejścia w życie ustawy;
- 2) uzupełnienia posiadanych zapasów obowiązkowych do poziomu odpowiadającego 66-dniowej zrealizowanej przez nich produkcji paliw oraz przywozowi ropy naftowej lub paliw, obliczanemu zgodnie z zasadami określonymi w niniejszej ustawie — w terminie do dnia 1 lipca 2007 r.;
- 3) corocznego powiększania tych zapasów, zgodnie z harmonogramem, o którym mowa w ust. 4, do wielkości, o której mowa w art. 5 ust. 3.

2. Przedsiębiorcy, którzy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy byli obowiązani do tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych paliw ciekłych, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie, o której mowa w ust. 1, i jednocześnie wykonywali działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania lub przywozu gazu płynnego LPG, są obowiązani do tworzenia i corocznego powiększania zapasów gazu płynnego LPG zgodnie z harmonogramem, o którym mowa w ust. 5, do wielkości, o której mowa w art. 5 ust. 3.

3. Producenci i handlowcy, którzy przed wejściem w życie niniejszej ustawy nie byli obowiązani do tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw są obowiązani do:

- 1) utworzenia zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw w wielkości odpowiadającej 66 dniom zrealizowanej przez nich produkcji paliw oraz przywozu ropy naftowej lub paliw, obliczanej zgodnie z zasadami określonymi w niniejszej ustawie, z wyłączeniem gazu płynnego (LPG) — w terminie do dnia 1 lipca 2007 r.;
- 2) corocznego powiększania tych zapasów zgodnie z harmonogramem, o którym mowa w ust. 4 i 5, do wielkości, o której mowa w art. 5 ust. 3.

4. Producenci i handlowcy powiększają zapasy ropy naftowej lub paliw, z wyłączeniem gazu płynnego (LPG), do wielkości odpowiadających co najmniej:

- 1) 73 dniom średniej dziennej produkcji lub przywozu zrealizowanych przez producenta lub handlowca w roku poprzednim — do dnia 31 grudnia 2007 r.;

9) w art. 35 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Wniosek o udzielenie koncesji na obrót gazem ziemnym z zagranicą w rozumieniu ustawy wymienionej w art. 15b ust. 2 pkt 11, powinien ponadto określać prognozowaną wielkość przywozu gazu ziemnego oraz sposób utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 15b ust. 2 pkt 11.”;

10) w art. 41 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Prezes URE cofa koncesje na obrót gazem ziemnym z zagranicą również w przypadku nieutrzymywania, przez przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą, zapasów obowiązkowych gazu ziemnego lub niezapewnienia ich dostępności zgodnie z art. 24 ust. 1 i 2 oraz art. 25 ust. 2 albo 5 ustawy wymienionej w art. 15b ust. 2 pkt 11.”;

11) w art. 45 w ust. 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) pokrycie kosztów uzasadnionych działalności gospodarczej przedsiębiorstw energetycznych w zakresie magazynowania paliw gazowych, w tym budowy, rozbudowy i modernizacji magazynów paliw gazowych, wraz z uzasadnionym zwrotem z kapitału zaangażowanego w tę działalność w wysokości nie mniejszej niż stopa zwrotu na poziomie 6 %;”;

12) w art. 56 w ust. 1 skreśla się pkt 3.

Art. 70. W ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. — Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.⁹⁾) w art. 20 po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Rada Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki może, w drodze rozporządzenia, w przypadkach, o których mowa w art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (Dz. U. Nr 52, poz. 343), wprowadzić ograniczenia w dopuszczalnej prędkości pojazdów samochodowych.”.

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 109, poz. 925, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1486 i Nr 180, poz. 1494 i 1497 oraz z 2006 r. Nr 17, poz. 141, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 190, poz. 1400, Nr 191, poz. 1410 i Nr 235, poz. 1701.

2) 76 dniom średniej dziennej produkcji lub przywozu zrealizowanych przez producenta lub handlowca w roku poprzednim — do dnia 31 grudnia 2008 r.

5. Producenci i handlowcy powiększają zapasy obowiązkowe gazu płynnego (LPG) do wielkości odpowiadających co najmniej:

- 1) 3 dniom średniej dziennej produkcji lub przywozu zrealizowanych przez producenta lub handlowca w roku poprzednim — do dnia 31 grudnia 2007 r.;
- 2) 7 dniom średniej dziennej produkcji lub przywozu zrealizowanych przez producenta lub handlowca w roku poprzednim — do dnia 31 grudnia 2008 r.;
- 3) 13 dniom średniej dziennej produkcji lub przywozu zrealizowanych przez producenta lub handlowca w roku poprzednim — do dnia 31 grudnia 2009 r.;
- 4) 20 dniom średniej dziennej produkcji lub przywozu zrealizowanych przez producenta lub handlowca w roku poprzednim — do dnia 31 grudnia 2010 r.;
- 5) 30 dniom średniej dziennej produkcji lub przywozu zrealizowanych przez producenta lub handlowca w roku poprzednim — do dnia 31 grudnia 2011 r.

Art. 72. 1. Rejestr producentów i importerów, utworzony na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 30 maja 1996 r. o rezerwach państwowych oraz zapasach obowiązkowych paliw, staje się rejestrem w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Wpisy w rejestrze utworzonym na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy, o której mowa w ust. 1, istniejące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, pozostają w mocy.

Art. 73. Ropa naftowa i paliwa utrzymywane w ramach państwowych rezerw gospodarczych na poczet zapasów, o których mowa w art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 30 maja 1996 r. o rezerwach państwowych oraz zapasach obowiązkowych paliw, stają się zapasami państwowymi, w rozumieniu niniejszej ustawy.

Art. 74. 1. Podmioty obowiązane do tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, o których mowa w art. 24 ust. 1, są obowiązane tworzyć i utrzymywać oraz corocznie powiększać zapasy obowiązkowe gazu ziemnego, zgodnie z harmonogramem, o którym mowa w ust. 2.

2. Podmioty, o których mowa w ust. 1, tworzą, utrzymują i corocznie powiększają zapasy obowiązkowe gazu ziemnego do wielkości odpowiadającej co najmniej:

1) 11 dniom średniego dziennego przywozu realizowanego przez przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego — od dnia wejścia w życie ustawy do dnia 30 września 2009 r.;

2) 15 dniom średniego dziennego przywozu realizowanego przez przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego — od dnia 1 października 2009 r. do dnia 30 września 2010 r.;

3) 20 dniom średniego dziennego przywozu realizowanego przez przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego — od dnia 1 października 2010 r. do dnia 30 września 2012 r.;

4) 30 dniom średniego dziennego przywozu realizowanego przez przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym lub podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego — od dnia 1 października 2012 r.

Art. 75. Procedury, o których mowa w art. 31 ust. 1, producenci i handlowcy są obowiązani przedłożyć ministrowi właściwemu do spraw gospodarki w terminie do dnia 1 czerwca 2007 r.

Art. 76. Plany, o których mowa w art. 44, wojewodowie są obowiązani po raz pierwszy przedłożyć ministrowi właściwemu do spraw gospodarki w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 77. Do postępowań administracyjnych wszczętych, a niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 78. Przepisy wykonawcze wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 17 ust. 4, art. 19a ust. 4 i 5 oraz art. 19i ustawy, o której mowa w art. 68, zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 3 ust. 5, art. 8 ust. 3, art. 13 ust. 4 oraz art. 37 niniejszej ustawy, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 79. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Kaczyński*